THE OLDEST AND MOST POPULAR SLOVENIAN NEWSPAPER IN UNITED STATES OF AMERICA.

AMERIKANSKI SLOVENEC

PRVI SLOVENSKI LIST V AMERIKI.

Geslo: Za vero in narod — za pravico in resnico — od boja do zmage!

GLASILO SLOV. KATOL. DELAVSTVA V AMERIKI IN URADNO GLASILO DRUŽBE SV. DRUŽINE V JOLIETU. — S. P. DRUŽBE SV. MOHORJA V CHICAGO. — ZAPADNE SLOV. ZVEZE V DENVER, COLO., IN SLOVENSKE ŽENSKE ZVEZE V ZEDINJENIH DRŽAVAH.

(Official Organ of four Slovenian organizations.)

NAJSTAREJŠI IN NAJBOLJ PRILJUBLJEN SLOVENSKI LIST V ZDRUŽENIH DRŽAVAH AMERIŠKIH.

ŠTEV. (No) 247. CHICAGO, ILL., SOBOTA, 24. DECEMBRA — SATURDAY, DECEMBER 24, 1927. LETNIK XXXVI.

Zahteve vojnega tajnika.-Usoda moštva S-4 zapečatena

ZEDINJENE DRŽAVE SLABO PRIPRAVLJENE ZA OBRAMBO DEŽELE, TAKO TRDI VOJNI TAJNIK DAVIS. — PRIPOROČA NABAVO TANKOV IN DRUGEGA VOJNEGA MATERIJALA.

Washington, D. C. — Ni je na svetu dežele, kateri bi se bilo treba tako malo bati napada z prožjem od kakšne strani, kakor so Zedinjene države Severne Amerike. A militaristi vidijo vse povsod nevarnosti in zahtevajo od vlade, da se oboroži in pripravi. Vojni tajnik Davis je naslikal predsedniku Coolidgeu v spretnih potezah položaj za obrambo dežele, ki je po njegovem mnenju strahovito slab. Zahteva, da se takoj storijo potrebni koraki in dovolijo potrebne vsote za nabavo vojnega materijala s katerim je baje armada Strica Sama nezadostno založena. Militaristi, vojni dobičkarji in izdelovalci vojnega materijala delajo z roko v roki. Odvisno pa je potem od kongresa, ki lahko dovoli ali pa odbije predloge, v katerih se zahtevajo svote za nepotrebno oboroževanje.

Davis je povedal Coolidgeu, da bi v slučaju vojne naša armada v kratkem času izčrpala kar je vojnega materijala na roki in bi vojna že lahko bila končana, predno bi se istega nadomestilo, vsled tega je treba, da se to poprej preskrbi.

Tajnik Davis je priporočal Coolidgeu, naj imenuje odbor obstoječ iz devetih mož, voditeljev javnih zadev, ki bi pregledali položaj in izdelali sistematični program, po katerem bi se nabavilo potrebnega vojnega materijala, ki se ga potrebuje za obrambo dežele.

Col. MacNider, ki je pomožni vojni tajnik, poroča, da je na rokah le toliko municije, da bi isto milijon mož v vojnem času porabilo v teku ene ure. V skladiščih je vojnega materijala v znesku 714 milijonov dolarjev, torej za 516 milijonov manj, kakor se ga po zatrdilu ekspertov potrebuje, da bi zadostovalo in bi se ne čutilo pomanjkanja v vojni. Armada potrebuje tudi težke tanke. Davis pravi, da se mora te nabaviti takoj. Če izbruhne vojna, bi poteklo najmanj devet mesecev, predno bi se začelo delati tanke.

—o—

DOBER PLEN PROHIBICIJSKIH AGENTOV.

Chicago, Ill. — Prohibicijski agentje so imeli v sredo veliko srečo. Na dveh krajih so izvohali, da se fabricira žganje, kamor so udrli, zaplenili pijačo ter napravo za izdelovanje žganja in aretirali več oseb. Na 3734 Cottage Grove ave., so našli "kotliček" za 500 galonov in ravno toliko alkohola. Aretirali so pet oseb. Na 517 North Morgan St. so tudi našli kotliček za 800 galonov, ki je bil v akciji.

Na 413 North Carpenter ave. pri Chicago Die & Machine kompaniji je nastala eksplozija alkohola, katerega so rabili pri delu. Delavci so se rešili. Po eksploziji je nastal tudi ogenj, ki je napravil okrog $22,000 škode.

—o—

ŠIRITE "AMER. SLOVENCA"

POTAPLJAČI V NEVARNOSTI.

Admiral Brumby nima več upanja, da bi bil še kateri izmed moštva ponesrečenega podmornika pri življenju. — Vršijo se priprave za dvignenje čolna.

—o—

Provincetown, Mass. — Teden dni je minulo, ko je pretresla Zed. države vest, da se je potopil podmorski čoln S-4, na katerem je bilo 40 mož posadke. Takoj se je odredilo vse potrebno za pomoč nesrečnežev, a vihar na morju je delo potapljačev oviral, da so bili sami v smrtni nevarnosti. Delo pa niso opustili, temveč vse kar je bilo mogoče so storili, da bi pomagali nesrečnežem. Do srede so še dajali znamenja iz ponesrečenega čolna, da so nekateri še pri življenju. V četrtek je vse utihnilo — reveži so umrli grozne smrti, gladu in radi pomanjkanja zraka. Podadmiral R. H. Brumby je zgubil upanje in rekel, da so po njegovem mnenju vsi mrtvi.

Sedaj se vršijo priprave za dvignenje čolna, kar bo silno težko, ker tiči globoko v blatu. Predno se to zgodi, je treba potapljačem natanko dognati v kakšni poziciji se čoln nahaja.

—o—

HICKMANOVA IZPOVED.

Seattle, Wash. — William Edward Hickman, katerega so policisti zasledovali radi umora 12 letne Mariane Parker, je poslal načelniku policije pismo sledeče vsebine: "Utrujen sem že vsega tega. Boste postopali z menoj milostno, če se podam? Jaz nisem nameraval Mariano usmrtiti. Hotel sem ji le pomagati, da bi trdno zaspala. Nisem jo hotel mučiti saj je bilo dobro dekle. Ona se me ni bala in ni prav nič trpela. Hotela je le iti domov, kamor bi tudi bila prišla, če bi se moji načrti ne bili izjalovili. To je resnica." "The Fox."

Hickman je star 19 let. Prijet je bil v četrtek popoldan v bližini mesta Echo. Aretaciji se ni zoperstavljal, bil je izmučen in se je rad podal. Pri zaslišavanju je Hickman zvračal krivdo na nekega svojega prijatelja z imenom Andrew Kramar, čemur pa oblasti ne verujejo. Denar je hotel imeti, da bi se šolal. Rekel je, da jo je umoril njegov tovariš in truplo razkosal. Ko so Hickmana vprašali kje je njegov tovariš, je rekel, da sta se dogovorila, da prideta skupaj v Herald hotelu v San Franciscu. Ko je prišel tja, tovariša tam ni bilo.

V Seattle je pri nekem trgovcu kupil par rokavic in spodnjo obleko, kar je plačal z bankovcem za $20.00. Trgovec je videl sliko Hickmana v listih in ga spoznal. Ko je le-ta odšel iz trgovine, je trgovec naznanil policiji ter povedal številko bankovca. Ugotovili so, da je bankovec eden izmed tistih, ki jih je dal oče nesrečne deklice Hickmanu kot odkupnino. Takoj nato so policisti nastavili mreže, in ko je uvidel, da ni drugega izhoda, se je podal.

Noč od četrtka na petek je Hickman prebil v ječi v Pendleton, Ore. Ob osmi uri je legel k počitku in trdno zaspal.

CERKEV V OBLIKI ORGEL.

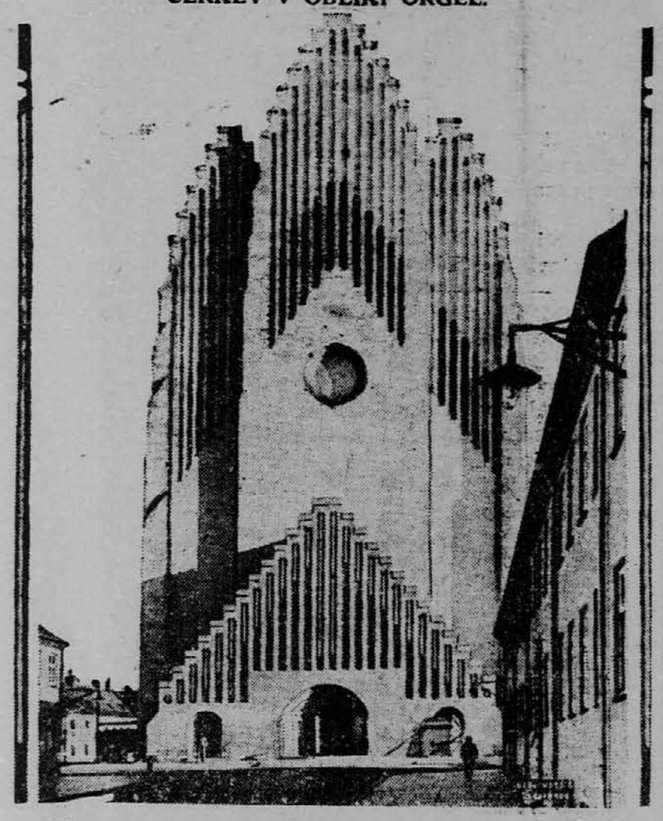

Slika nam predstavlja cerkev v Kopenhagenu na Danskem, ki je zgrajena v obliki orgel, kakršne so v tej cerkvi. To je edina stavba te vrste na svetu.

UGODNOST ZA ŽEJNE AMERIKANCE.

Francoski potniški parniki, s katerimi se vozijo Amerikanci semintja, ne bodo več tako "suhi", kakor so bili doslej.

—o—

Pariz, Francija. — Ko se Amerikanci vračajo iz Francije, prav radi kupujejo, predno se vkrcajo na parnik, pijačo, ki je v Zed. drž. prepovedana. Doslej pa je to bilo za nekatere težavno, ker je bilo na to pijačo naloženega 30 odstotkov luksuznega davka. Konjak, šampanjec in drugi izbrani likerji, se smatrajo v Franciji, kot luksuz, ker ga zamorejo kupovati le premožni ljudje. Finančno ministrstvo je uvidelo, da ni s tem dosti na dobičku, zato je ta davek odpravilo. Ta davek je bil le za tiste, ki so se vkrcali na parnike v francoskih pristaniščih, torej so prišli največ v poštev Amerikanci, ki so se vračali domov. Ker so že itak veliko denarja pustili na Francoskem, kjer so se mudili, nekateri dalj drugi manj časa, zato jim je bil ta davek tako na poti, da raje niso kupovali likerjev, ko so zapuščali Francijo. Sedaj je v tem oziru drugače in bo v bodoče dovolj mokrote za potnike na francoskih parnikih.

COOLIDGE PROTI PREDLOGU RANSDELLA.

Stroške za grajenje nasipov ob Mississippiju in drugih krajih, kjer je povodenj napravila veliko škodo, naj bi nosila le vlada.

—o—

Washington, D. C. — Kakor znano, je povodenj ob Mississippiju napravila ogromno škodo. To bi se bilo lahko preprečilo, če bi bili po nekod dovolj visoki oziroma dovolj močni nasipi, po nekod pa, da bi se tok vode drugače izpeljal. Za vse to pa je treba ogromne vsote denarja. Za rešitev tega problema se je že veliko govorilo in pisalo. Eksperti so bili poslani v kraje, kjer je nevarnost največja in izračunali, koliko bi se potrošilo, da bi se vse tako vredilo, da bi naraščajoča voda ne ogrožala prebivalce v dolini.

Poslanec Frank R. Reid, predsednik zborničnega komiteja za povodnjo kontrolo in senator Joseph E. Ransdell, sta predložila predloge, po katerih naj bi zvezna vlada nosila vse stroške za to delo. Administraciji to seveda ni po volji in predsednik Coolidge temu nasprotuje. Ransdell predlaga, naj bi se odobrili izdatki za to delo v znesku $407,-500,000, in sicer naj bi se potrošilo vsako leto do $60,000,-000. Ta predlog, če bo sprejet, bo blagajno zvezne vlade za 150 milijonov dolarjev več obremenil, kakor po programu, ki ga predlaga administracija. Iz tega je razvidno, da bo prišlo med administracijo in opozicijo do bojev, predno bo ta stvar rešena.

—o—

Naročajte najstarejši slovenski list v Ameriki "Amerikanski Slovenec!"

KRIŽEM SVETA.

— **Nairobi, Kenya, Afrika.** — Skozi 30 let, je William Judd, lovil divje zveri po afriških pragozdih. Sedaj pa je padel, kot žrtev nevarnega športa, katerega je tako ljubil. Poročajo, da ga je neki ranjeni slon pomandral pod nogami do smrti. Sin nesrečneža je prišel na pomoč, a bilo je že prepozno, oče je bil mrtev.

— **Mexico City, Mehika.** — Col. Charles Lindbergh, ki se nahaja v Mehiki, je vzel v letalo na kratek polet mehiškega predsednika Callesa, ki še nikoli poprej ni bil v aeroplanu. Polet je Callesu zelo ugajal.

— **Washington, D. C.** — Umrl je senator Andreus A. Jones iz New Mexico. Star je bil 65 let.

— **St. Louis, Mo.** — A. D. Sioneger, poštni pilot, je bil v torek primoran spustiti se na zemljo, ker se mu je aparat v zraku vnel. Letalo je le nekoliko poškodovano, pilotu se ni ničesar zgodilo.

— **Chicago, Ill.** — Od leta 1913 že ni bilo toliko brezposelnih v Chicagi, kakor jih je sedaj. Pomanjkanje je veliko in vrsta pred poslopjem glavnega stana Salvation Army, kjer delijo zastonj nekoliko okrepčila, se z vsakim dnem daljša. Na te reveže je ameriška prosperiteta, o kateri se veliko piše, pozabila.

—o—

TUDI ULICE V LONDONU POKRITE Z LEDOM.

London, Anglija. — Tudi londonske ulice so bile te dni pokrite z ledeno skorjo, kakor še ne pomnijo. Ves promet po mestu je bil oviran in 4000 oseb je zadobilo poškodbe, ko so padali po zmrzlih tleh. Ponoči je nalahko deževalo, proti jutru je pa nastala zima, da so mokra tla zamrznila.

Pariz, Francija. — Nad 1000 oseb je zadobilo poškodbe, ko so padale po zmrzlih tleh v Parizu. Štiri osebe so za poškodbami umrle; okrog 30 jih je težko ranjenih.

—o—

ČOLN SE JE PREKUCNIL; 6 OSEB UTONILO.

Benton, Ala. V Alabama reki, ki je te dni zelo narastla, se je prekucnil čoln, v katerem je bilo šest oseb, med temi pet črncev, ki so vsi utonili.

—o—

TRIJE OTROCI ZGORELI.

Scranton, Pa. — Ogenj je izbruhnil v dvonadstropni stanovalski hiši v Duryea; trije otroci so ostali v plamenih, eno osebo pogrešajo in ena je zadobila tako težke opekline, da ni upanja, da bi okrevala. Poslopje je uničeno.

NAROČNIKOM NA ZNANJE.

Ker se bo božični praznik v Združenih državah praznoval v ponedeljek, dne 26. decembra, ker slučajno božični praznik pade letos na nedeljo, zato bo delo v naši tiskarni v ponedeljek počivalo in torkova številka ne izide. Prihodnja številka A. S. izide zopet v sredo, dne 28. decembra, kar naj blagovolijo naročniki blagohotno vzeti na znanje.

Iz neodrešene domovine.

V ITALIJI PRAVIJO, DA JE VODNJAK ZNAK CIVILIZACIJE. — NAČELNIK TRŽAŠKE OBČINE, BI ZATO RAD DAL MESTU PITNO VODO. — DRUGE ZANIMIVE VESTI.

Tržaški občinski načelnik pri Turatiju.

Velike skrbi tarejo tržaškega podeštata Archa. Par velikih šolskih poslopij bi rad postavil in velik vodovod bi rad zgradil, da bi bilo mesto preskrbljeno s pitno vodo. V te svrhe treba denarja, pa precej! Arch išče ogromno posojilo. Parkrat je bil radi tega že v Rimu in hodil po fašističnih in ministrskih uradih ter jadikoval, da Trst potrebuje posojila, pa nujno. Da bi njegove prošnje kaj izdale, je vzel s seboj fašističnega tajnika Kobola, ki ga podpira v njegovem prizadevanju. Bila sta tudi pri generalnem fašističnem tajniku Turatiju, ki je izjavil, da se fašistična stranka živo interesira za vse probleme, ki se tičejo Trsta in obmejne pokrajine. Zelo lepo, ali tržaški podeštat Arch bi rad zapustil Rim z zavestjo, da Trst sigurno dobi vodovod, ki ga tako nujno potrebuje. "Piccolo" pravi, da je vodovod znak civilizacije!

—o—

Tečaj za nacijonalno propagando

je otvoril učitelj Bertolino pri Sv. Luciji. Navzočih je bilo mnogo učiteljev. Bertolino je dokazoval, kako nujno je potreben tak tečaj ob svetih mejah domovine. Vsi učitelji morajo biti pravi Italijani in fašisti, ki bodo zajemali navdušenje za propagando iz kulturnega vira velikih Italijanov. Ravnatelj tolminske gimnazije Zorzut je predaval o misiji starega Rima, katero hoče dovršiti sedanji fašistični imperijalistični Rim. Take tečaje otvorijo tudi po drugih slovenskih krajih.

—o—

V Gorici

je bilo podanih zopet nekaj prošenj za izpremembo priimkov. Kralj bo Cralli, Perhavec Peruzzi, Kocjančič Cociani, Komel Comelli, Fischer Pescatori, Cej Zei, Danevčič Danelli, Božič Boschi, Cijan Ziani, Novotny Novoni, Golobič Colobini, Kolarčič Colaussi, Marinčič Marini, Furlan Furlani, Cenčič Cenci, Lutman Luciani, Cekovič Cecconi, Lorenzon Loreuzoni, Gregorič Gregori, Markič Marchi, Batistič Battisti, Culiat Gugliatti, Kavs Causi, Jug Juchi.

—o—

Tudi odsev fašistične civilizacije.

Trst, 28. novembra. I. "Popolo di Trieste" poroča danes, da je bil izpuščen na svobodo dopolavorist Henrik Comici, ki je bil aretiran od jugoslovenskih obmejnih oblasti, ker je prekoračil mejo. O poročilu, ki je precej dolgo, napada list Slovence, in jih imenuje Benjamine ter verne naslednike habsburške Avstrije. List pravi, da izstradani Comici, ki je bil izpuščen na svobodo v Škofji Loki, ni mogel najti postrežbe v nobeni gostilni in piše: "Obtej priliki je naš someščan lahko ugotovil, da je samo osem let jugoslovanskega vladanja zadostovalo, da se je dobro in gostoljubno prebivalstvo Bischoflacka spremenilo v divje, negostoljubno in robato prebivalstvo Škofje Loke, zakaj takšno ime so dali Slovenci nemškemu in sedaj poslovenjenemu Bischoflacku, da pokažejo vsemu svetu, kako so izstopili iz vrst civiliziranih narodov."

—o—

Pod najstrožjim nadzorstvom.

Vsak korak izobraženih Slovencev v mestih in na deželi je pod najstrožjim nadzorstvom. Orožniki in miličniki imajo predpisano obsežno vohunsko službo. Tudi pisemske tajnosti ni več. Fašistični organi odpirajo pisma. Cenzura je brezobzirna in polna pisem raztrgajo ali sežgejo. Nekemu odvetniku v Gorici so dostavili odlok za cenzuriranje njegove korespondence.

—o—

Raznarodovanje.

Da se narod hitrejše raznarodi ustanavljajo fašisti italijanske tečaje za odrasle. Italijanski jezik bodo poučevali šolski učitelji.

—o—

Na pet mesecev

zapora je bila v Idriji obsojena kmetica Antonija Pelikan, ker je hotela brez potnega lista v Jugoslavijo.

—o—

Slovenske družine

bodo morale zapustiti Trst. Vrše se namreč popisi vseh tistih družin, ki so pred vojno se naselile v Trstu iz Kranjskega ali Štajerskega.

—o—

Davek na koze je

uvedla italijanska vlada. Davek znaša 10 lir za kozo v številu treh glav, 15 v čredi od treh do 10 glav in 20 lir v čredi nad deset koz. Tri četrtine dobi država, eno občina. Davek bo silno zadel bovški okraj in predvsem Trento.

—o—

ŠIRITE AMER. SLOVENCA!

DENARNA NAKAZILA

ZA JUGOSLAVIJO, ITALIJO, itd.

Vaša denarna pošiljatev bo v starem kraju hitro, zanesljivo in brez odbitka izplačana, ako se poslužite naše banke.

Dinarje, ozir. lire smo včeraj pošiljali po teh-le cenah:

500 Din	$ 9.40
1,000 Din	18.50
2,500 Din	46.25
5,000 Din	92.00
10,000 Din	182.00
100 Lir	$ 6.10
200 Lir	$11.90
500 Lir	$28.75
1000 Lir	$56.50

Pri večjih svotah poseben popust.

Poštnina je v teh cenah že vračunana.

Zaradi nestalnosti cen je nemogoče vnaprej cene določevati. Merodajne so cene dneva, ko denar sprejmemo.

Nakazila se izvršujejo po pošti ali pa brzojavno.

IZVRŠUJEMO TUDI DENARNE POŠILJATVE IZ STAREGA KRAJA V AMERIKO.

Pisma in pošiljke naslovite na:

ZAKRAJŠEK & ČEŠARK,
455 W. 42nd ST., NEW YORK, N. Y.

AMERIKANSKI SLOVENEC

Prvi in najstarejši slovenski list v Ameriki.
Ustanovljen leta 1891.

Izhaja vsak dan razun nedelj, ponedeljkov in dnevov po praznikih.

Izdaja in tiska:
EDINOST PUBLISHING CO.
Naslov uredništva in uprave:
1849 W. 22nd St., Chicago, Ill.
Telefon: CANAL 0098

Naročnina:
Za celo leto $5.00
Za pol leta 2.50
Za Chicago, Kanado in Evropo:
Za celo leto $6.00
Za pol leta 3.00

The First and the Oldest Slovenian Newspaper in America.
Established 1891.

Issued daily, except Sunday, Monday and the day after holidays.

Published by:
EDINOST PUBLISHING CO.
Address of publication office:
1849 W. 22nd St., Chicago, Ill.
Phone: CANAL 0098.

Subscription:
For one year $5.00
For half a year 2.50
Chicago, Canada and Europe:
For one year $6.00
For half a year 3.00

POZOR:—Številka poleg vašega naslova na listu znači, do kedaj imate list plačan. Obnavljajte naročnino točno, ker s tem veliko pomagate listu.

DOPISI važnega pomena za hitro objavo morajo biti doposlani na uredništvo vsaj dan in pol pred dnevom, ko izide list.—Za zadnjo številko v tednu je čas do četrtka dopoldne.—Na dopise brez podpisa se ne ozira.—Rokopisov uredništvo ne vrača.

Entered as second class matter November 10, 1925, at the post office at Chicago, Illinois, under the Act of March 3, 1879.

Nacionalizem -- bolezen.

Največje prokletstvo človeštva je nacionalizem. Po pravici mu je rekel Mahnič paganstvo. Kakršen je nacionalizem danes, pa je naravnost Satanovo delo. Ravno na tem besnem nacionalizmu se najbolj spozna, da svet ni več krščanski. Kako bi se sicer mogli tako smrtno sovražiti ljudje, katerim se oznanja vsak dan evangelij božjega sinovstva, bratovstva in ljubezni? In tisti, ki smo še katoličani, ne samo po imenu, ampak tudi po duši, ali dovolj storimo, da ta nacionalizem premagamo v svojih srcih?

Mi smo katoliki, pripadamo cerkvi, ki objema ves svet, vse narode; mi verujemo v Boga, ki je oče vseh, v Kristusa, ki je vse ljudi odrešil; naša vera ne gleda na to, kakšnega rodu je človek, kakšne barve in jezika, ampak samo na dušo; naš božji učenik nas je učil sedem blagrov na gori, ljubezni do vsakega; vse države in vsi narodi na svetu naj bi bili božje kraljestvo miru, ki bi se vladalo pravično.

Mesto tega — kakšno sovraštvo med narodi, tudi med katoliškimi! Vsak tekmuje z drugim v tem, kako bi svoj narod bolj ljubil, drugega pa čimbolj sovražil. Kako za nacionalizmom opiti Italijani preganjajo Slovence v Primorju in na Goriškem? Ali je to prava krščanska ljubezen? Ali more tako sploh kdaj priti do tega, da bi nam zavladal Kristus-kralj? Kakor sem dolžan svojega bližnjega tako ljubiti kakor sebe, tako sem dolžan drug narod ljubiti tako kakor svojega. Kdor pravi, da to ni mogoče, ta ne veruje v Boga, ne v Kristusa, ne v Cerkev. Če ni mogoče ljubiti svoj narod drugače, kakor da sovražim drugi narod, potem je evangelij zastonj. Kristus pa nas uči, da mora naša ljubezen objemati vse, da moramo tako svoj narod kakor ostale ljubiti zaradi Boga, da nas ne sme voditi narodni egoizem, pohlep, želja zavladati nad drugimi, ampak zavest, da smo vsi ena sama velika družina, kjer vsi narodi skrbe za enega in vsak narod za vse druge. Le to je krščanska družba, le to se more imenovati kraljestvo Kristusovo; če pa tega ni, potem je to očividen znak, da smo na Kristusa pozabili.

Evropi zopet grozi vojni požar. Kaj pa ljudje mislijo, kaj mislijo narodi, kaj državniki? Mar se naj res zopet začne krvavi ples? To bo strašna vojska, če bo; samo da nihče niti ne sluti, kakšen bo njen konec: vseuničujoča revolucija celega sveta, nezaslišana splošna beda, globok padec vseh nazaj v barbarstvo. Ne bo zmagovalcev in premaganih: vsi bodo dobili smrtne rane. Ali je tako težko pravično vladati narodom? Ne zatirati narodnih manjšin? Pustiti vsakemu svoje? Če bi sam satan ne bil tako zaslepil državnikov z nacionalizmom, bi oni ne samo ohranjali narodnih manjšin, ampak celo gojili in pospeševali njih jezik in kulturo, jim, če treba, pomagali tudi do samostojnosti. To bi bilo le v korist in prospeh države, ozir. dotičnega velikega naroda. Toda to je, da Bog dopušča, da se narodi čedalje bolj zaslepljajo in ogluše za lastno dobro. Zato, da ta gnjila, nemoralna, brezbožna družba popolnoma propade. Drugače si ni mogoče razlagati žaloigre, ki se odigrava pred našimi očmi z narodi in državami. Saj sami lete v svojo pogubo z naslado, z navdušenim kričanjem, v besni omami: eia, eia, alala!

Mi vemo, da se poslednja odločitev ne bo izvršila po mečih, zunanjih mejah in stvareh, ampak v dušah, v globinah osebnosti! Naj ostali svet nori v nacionalističnem samooboževanju, v malikovalstvu države, v kultu sile in pohlepu osvajanja — mi delajmo dalje na zvezi vseh še vernih duš, na obstinitvi katoličtva, na bratovstvu krščanstva! Verujmo vanj, ljubimo goreče vse narode, tudi zaslepljene, molimo in delajmo za vse, da se odrešijo.

BESEDA O BOŽIČNIH DARILIH.

Chicago, Ill.

Stara navada je, da za Božič pošiljamo svojim domačim, prijateljem in znancem voščila in zraven je navada, da izročamo eden drugemu tudi razna darila.

Nihče na svetu pa ni tak, da bi si v tem srečnem božičnem času ne želel tudi samemu sebi v lastnem srcu sreče in boljše bodočnosti. Življenje je pač čudna uganka za vsakogar. Ko je človek mlad, kako si v domišljiji slika srečno bodočnost. Vsak človek je tak. A, ko jadra skozi to življenje, pa spreviди, kako se človek vara v mladosti, ko slika bodočnost in dela načrte. Ej, težko je najti človeka na svetu, ki bi se mu vse uresničilo, kar si je želel. Najbrže ga ni. Človek dela, hrani, obrača in dela načrte, kaj vse bo naredil. Pa pride druga nesreča, ali karkoli že, pa gredo vsi načrti ravno obratno. Naše življenje je pač tako.

Za delavce je glavna naloga v življenju, da hrani in varčuje dokler je mlad, dokler more. Ako si delavec v mladih letih, ko je zdrav, ko lahko dela, nič ne prihrani, oziroma si ne zna prihraniti, za takega je hudo na stara leta. Res je, da si delavec ne more mnogo prihraniti. A lahko si nekaj, kar je mogoče. Dolžan je to samemu sebi in svoji družini, ako jo ima. Tudi delavci imajo dandanes sredstva, da si lahko sistematično hranijo za stara leta, za svoj dom itd. To je potom stavbinskih in posojilnih društev. Chicaški Slovenci imamo tako zanesljivo in močno stavbinsko društvo "Slovenski Dom", ki je ustanovljeno zato, da se pod njenim okriljem zbirajo naši rojaki ter po malem od tedna do tedna, ali od meseca do meseca hranijo po možnosti svojega zaslužka. To društvo je pomagalo že neštetim našim ljudem, da so prišli do lastne strehe, lastnega doma. Začeli so hraniti prav po malem, morda po $2.50 na teden, ali $5.00, prihranili so si toliko v par letih, da so si kupili dom. Kar je manjkalo do cele kupne svote, so si zopet izposodili od tega društva in nato po možnosti mesečno nazaj odplačevali. Preteklo je par let, dolg je bil plačan in marsikateri izmed naših ljudi je na ta način prišel do lastne hiše.

Zato rojaki! Vi samim sebi ne morete kupiti lepšega božičnega in novoletnega darila, kakor če si kupite kolikor morete delnic od stavbinskega društva "Slovenski Dom". Ali pa če hočete vašim otrokom. Ta misel mi je prišla v glavo, ko sem te dni čital o raznih sugestijah za božična darila po časopisju. Rojaki, to je dar. — Vzemite, recimo, 10 delnic po 25c, to bote plačevali po $2.50 na teden. Kaj je to? Le malo kje povarčujete, pa si jih prihranite in čez šest Božičev vam bo dalo stavbinsko društvo krasen dar **$1000.00.** Rojaki, pomislite, če ni to dobro?

Dne 3. januarja 1928 bo izdalo stavbinsko društvo "Slov. Dom" novo serijo delnic. Pridite v cerkveno dvorano na ta večer, ali k tajniku Mr. Joe Zupančiču in kupite si toliko delnic, kolikor morete. Dragi Slovenci, kupite si božični dar za bodočnost!

Vsem voščim prav vesele božične praznike in srečno Novo leto!

Martin Kremesec,
preds. stavb. dr. "Slov. Dom".

—o—

O POKOJNI PRIJATELJICI.

Chicago, Ill.

Žalostno novico imam za poročati. Umrla je te dni Mrs. Tina Pelin, dobroznana žena med Hrvati, ki je tudi živela med njimi tukaj v Chicagi. To je jako žalostno poročilo. Pa me veže dolžnost, da dam to v javnost, da bodo vedeli ljudje po Minnesoti, kjer je preje živela na Evelethu 7 ali 8 let. Semkaj v Chicago je prišla pred kakimi 7 leti s svojim soprogom, ki je pa pred tremi leti nagle smrti umrl. Bila je zaposlena na postaji, kjer je kare čistila. Kake tri zadnje mesece je bila nekam stalno bolehna in zdravnik ji je odsvetoval delati in se je zdravila doma. Pred kakimi štirimi tedni ji je kar postalo slabo v glavi in so jo odpeljali v okr. bolnišnico, kjer je po preteku enega tedna umrla, previdena s sv. zakramenti.

Mi nismo o njeni smrti nič vedeli, kakor tudi noben domač človek ne. Pa ima dve sestri v Minnesoti in dva brata. Kakor hitro je zbolela in so jo odpeljali v bolnišnico, je sodnija vzela vse v oskrbo, tako da ni mogel pogrebnik Pavlak nič vedeti, če ima kaj svojih ljudi ali ne. Tako mi je pripovedoval, ko sem bila te dni pri njem. Ona ima dva sina v starem kraju. Eden je oženjen, enega pa je mislila zdaj sem dobit, pa jo je prehitela smrt. Imela je srčno bolezen. Žalostno je to, ko ob zadnji uri človek nima nobenega svojega ob strani. Vzrok je, ker nihče ni znal. Pokojna je bila birmanska botra moji mali hčerki. — Kako radi bi šli k njej, ko bi le vedeli, ali zvedela sem šele v nedeljo o njeni smrti, a isti teden prej v torek pa je bila že pokopana. Kakor mi je povedal pogrebnik, je imela vseeno lep pogreb, kajti spadala je k Materinskemu društvu hrvatske cerkve in te so jo korporativno spremile v cerkev. Povedal mi je tudi, da je zapustila $500.00 za hrvatsko cerkev, bila je premožna. Vsem sorodnikom iskreno sožalje, pokojni pa R.I.P.!

Te vrstice objavljam zato, da bodo za to lahko zaznali njeni sorodniki v Minnesoti in njene prijateljice, ker vsakemu posebej o tem je nemogoče pisati.

Vsem čitateljem in prijateljem po Minnesoti in drugod voščim prav vesele božične praznike in srečno novo leto!

Mrs. Mary Anzelc.

—o—

POROČEVALKA IZ AURORE GRE PO VRST, KAKOR SO HIŠE V TRST . . .

Aurora, Ill.

Že dolgo nisem videla nobenega dopisa iz Aurore. Zato sem se namenila jaz nekoliko poročati. Vsak dopisnik začne z delavskimi razmerami. No, s tem bom jaz kmalu gotova, ker tukaj se bolj po malo dela. Posebno zdaj na zimo se silno težko delo dobi. Toda, kar se Slovencev tiče, delajo še precej dobro. Vsi so skoraj zaposleni. So pač dobri in stalni delavci, pa jih imajo radi tudi tedaj, kadar so slabi časi.

V družabnem oziru se prav dobro imamo. Lepo složno skupaj delujemo v vseh ozirih na društvenem polju.

Ni dolgo tega, kar se je mudil tukaj zastopnik Amer. Slovenca, Mr. A. Jakšetič. Ker je on že precej obširno opisal našo naselbino, zato bom jaz to opustila. Precej pohvalno jo je opisal, se mu je dopadlo tukaj. Par tednov za njim pa je nas obiskal Mr. Fr. Ulčar, začasni zastopnik Ave Maria. Tudi Mr. Ulčar je pohvalil tukajšne Slovence in pravi, da so uljudni in da so ga povsod lepo sprejeli. Zato kjerkoli bota hodila, priporočam oba moža, da jima gredo povsod na roko, ker sta zelo prijazna in oba izvršujeta zelo težavno, a nadvse dobro delo za katoliški tisk. Jaz sem naročena na oba lista precej dolgo in ne vem, kako bi izrekla sodbo, da bi se zadostnno pohvalno izrazila o njih. Tako lepo urejevan ni nobeden list med Slovenci v Ameriki, kakor je ravno Amer. Slovenec. Vsak dan vidiš toliko novic iz Amerike; toliko dopisov, kakor nikjer drugje in novice iz stare domovine. Zatorej le tako naprej ga urejujte, pa ga bodo ljudje še rajši imeli in še bolj radi brali. Saj že sedaj vsak priznava, ki dobi Amer. Slovenca v roke, da je to najboljši list.

Vreme imamo precej mrzlo, posebno danes, ko te vrstice pišem, zelo mrzla burja razsaja. Snega smo že tudi imeli letošnje leto za ene dva dni. Nič kaj ga nismo bili veseli. No, potem je pa šel odkoder je prišel in nam ni nič hudo po njem. Toliko je nas obiskal, da smo ga videli, da je ravno tak, kakor je bil lanski.

Tudi ohceti smo imeli kar štiri letošnjo jesen v slovenskih družinah. Najprvo se je bila poročila Miss Valentine Praprotnik. Za moža si je bila izvolila rodom Nemca; kakor se sliši, se prav dobro imata. Ravno isti dan je tudi popeljal pred oltar svojo izvoljenko Tom Blažič, sin Tomaža in Terezije Blažič. Tudi on je v nemško rodovino posegel. Dva tedna za njim se je pa še Miss Anna Vesel pokorajžila ter v zakonski stan stopila. Tudi njeni starši Anton in Josephine Vesel so zelo spoštovani med tukajšnjimi Slovenci. Kakor onadva, tako je tudi Anna šla v nemško vas po moža. Vsi trije pari so tukaj rojeni. No, nato je pa še Mrs. Alojzija Burkhart, vdova po Mr. Joseph Burkhart, uvidela, da je človeku dolgčas samemu živeti, zato si je še ona poiskala moške opore. Ona si je pa za moža izvolila rodom Belgijca.

Kaj pa z gospo Štorkljo? — Tudi ona nas je dobro obiskavala letošnje leto. Ne vem, kako bi začela; za celo leto nazaj bom posegla ter šla po vrst, kakor so hiše v Trst . . . Najprvo se je bila ustavila pri družini Mr. in Mrs. John Stritar in jim je pustila eno zalo hčerko. Ali Bog jo je po enodnevnem bivanju na zemlji k sebi poklical med nebeške krilatce. To pa Štorklji ni bilo po volji, je pa zopet na zemljo priletela in to pot se je pa na Mr. in Mrs. John Fajfarjevo hišo vsedla, seveda, ker je bila culica pretežka, je pa enega fantka odložila in jim ga za spomin pustila. Čez štiri dni potem je bila že zopet v naselbini pri Slovencih. Ne vem, ali se ji je ime Fajfar tako dopadlo ali kaj, da je zopet prišla k Fajfarju, samo toliko se je bila zmotila, da je to pot k drugi hiši prišla in to k Mr. in Mrs. Joseph Fajfarju; tudi tam je pustila enega luštnega fantka, kjer so se ga močno zveselili. No, potem je pa zopet nekam odletela, mogoče v bližnjo naselbino, v slovenski Rim, Tonetu s hriba preglavice delat. — Res ne vem, kaj je z njim? Se mu je li jezik prirastel ali kaj, nič več ni o njem slišat. No, gospa Štorklja se je zopet vrnila k družini Mr. in Mrs. Gašper Ahačič in jim prinesla mimogrede za spomin čvrstega sinčka. Za sv. Miklavža je pa prinesla družini Mr. in Mrs. Martin Zagorc brhko hčerko, ki so se tudi močno razveselili tega božjega daru. Tako, vidite, je g. Štorklja vasovala po naselbini.

Nekaj bolnikov imamo tukaj pod zdravniško oskrbo. Njim pa želimo skorajšnega okrevanja.

Morda za katerega ne bodo te novice, ki jih poročam, zato prosim, da mi vsi taki oproste. Kajti vem, da mnogi radi, kakor jaz, čujejo novice iz naselbine.

Vsem čitateljem tega lista želim prav vesele božične praznike ter srečno Novo leto!

M. F.

—o—

Zareklo se mu je. — Deklica: "Kaj imaš v torbici?"

Deček: "Krofe. Če uganeš, koliko jih imam, dobiš vse tri."

—o—

ŠIRITE AMER. SLOVENCA.

Dolge sanje in dokazovanje v sanjah. — Vrlo hudo je, če koga preveč sanje mučijo. Očka Zafrknik ima to kronično bolezen. Odkar je v tej deželi, kateri tako rad predbaciva to in ono, ker ta šmentana "Samova" dežela noče in noče postati rdeča. Njene dolarčke ima rad. O, dolarčke ja! Nič ne de, če je na njih napisano: "In God we trust. . ." Sicer bi očka, če bi imel kaj besede pri tem, dal tisti rek zbrisati z dolarja. Ali križ je, ti navihani Amerikanci se za take mojstre čvekarje toliko zmenijo kakor za lanski sneg. Tudi to hudo boli in jezi starega očka. Zato ga pa večkrat silno hude sanje mučijo. To leto je možiček celih dolgih 8 mesecev trpel na hudih sanjah. Oh, kako je očka stokal in kako bi ne, če ga je v teh sanjah "mora" tako hudo ongavila. In kdo je tako hudo "copral", da je očka imel take hude sanje? Eh, kdo, kaj ne veste, da tisti frančiškani tam v Chicagi in Lemontu? To so tisti kerlci radi katerih očka tako hudo trpi. Tako, tako. . . kaj pravite! Sicer bo resnica ravno na drugi strani. Namreč očka in njegovi kompanjoni zadnje čase molzejo in molzejo narod in organizacijo, da narod že hudo godrnja. Pa si mislijo množiceljni kričimo in ropotajmo ono znano: "Primite tatu. . ." — To je, to! Narod tudi ve in se takim navihancem, kakor je očka le pomilovalno smeji. Čudno le, da očka že ni kje zapisal, da so n. pr. frančiškani ameriške Slovence z miljonskim fondom nafarbali. Počakajmo morda pa še bo. Kar še ni, očka še lahko zapiše. Saj ga ravno sedaj nič bolj ne jezi kakor to, da je zadnjič enkrat v svoji nervoznosti izblebetal, kakor kako staro ženšče, da je slovenskih rdečkarjev v Ameriki namen okupirati vse slovenske organizacije in da gojijo prav lepe pobožne želje okupirati tudi katoliško jednoto. Jelte očka, da bo tako. Seveda! Ampak jutri še ne, pa pojutrišnem še tudi ne, marveč polagoma za kulisami, če mogoče kaj ne?! Tako, tako. . . — Končno pa, kaj je očka Zafrknik dokazal v svojem osemmesečnih sanjah. Eh, vprašate? Dokazal je, da je očka en pravi "Coocku"!

* * *

Ne ve natančno. — Gospodinja: "S kom si govorila na stopnicah?"

Služkinja: "Z bratom."

Gospodinja: "Kako je ime tvojemu bratu?"

Služkinja: "Mislim, da je Janez. . ."

* * *

Ponoči se ne vidi. — Matijče: "Nežika, jaz sem svoji materi obljubil, da te ne bom več videl."

Nežika: "Nič za to! Pa pridi ponoči k meni!"

PODLISTEK

Rev. K. Zakrajšek, O.F.M.:

MOJI SPOMINI.

Časi se pač hitro spreminjajo. Z njimi se pa spreminjajo razmere in vse drugo. No, pa ko nas ne bo, naj bo že kakor hoče. Toliko je pa pribito in ostane pribito, da je malo krajev po Sloveniji lepših kakor je Preserska okolica. Kdor ne verjame, naj pride pa pogledat!

* * *

Svetovno znano je mesto Vrhnika, vsaj po Jugoslaviji je svetovno znano. Tam je baje najstarejša univerza, vseučilišče, v Sloveniji. Imajo jo pa baje nekje pod mostom. Vse sem pregledal po celi Vrhniki, kje je tisti slavni most, ki bi bil tako visok, da bi pod njim stala cela univerza. Našel sem več mostov. Eden je prav blizu Špeharjeve gostilne, kjer se prav dobro je in pije. Ljubljanica teče pod mostom in sicer prav plitva. Če imajo tam žabe kako vseučilišče, jih pa nisem mogel vprašati. Bilo je namreč po sezoni in žabe so že odšle na lov za muhami.

Vpraševal sem tudi stare ljudi, če bi oni kaj vedeli, kje je tisti most in tista "višja" šola, po kateri tako slavi Vrhnika, pa so mi rekli vsi, da so tudi oni že velikrat čuli o tisti višji šoli, nekateri so slišali celo o črni šoli, kjer se baje uče čitati tiste sloveče "črne bukve", iz katerih se toča dela, gadje pike zagovarja, "šace" koplje, kakega sovražnika "zamašuje" in še sto in sto takih strašno učenih stvari.

"Da, da, slišala sem, slišala o tej naši "ta višji šoli," mi je hitela pripovedovati stara ženica, ki je sedela pred hišo, prav blizu tistega mostu, kjer sem mislil, da bom našel to "višjo" šolo, — "pa še dosti sem slišala. Stari ljudje so že pravili o nji. Strašno veliko se v nji nauči. Videla? O, videla je pa še nisem, četudi sem že blizu osemdeset let. Tudi res ne vem ravno kje je. — Enkrat sem slišala, da se je tisti most že podrl. Kje pa je, gospod, tega vam pa res ne vem povedati."

Tako je bilo vse poizvedovanje zastonj in moja pot na Vrhniko pa tudi. Tako sem se že veselil, da se bom vpisal tam za rednega slušatelja za doktorat črne znanosti; saj tukaj ni nič čudnega, če gre star človek doktorat delat, ker doktorji so sedaj v modi in velja tisti "Dr." pred imenom, kakor pri kmetskemu fantu "šnajdfedri". Zakaj bi si pa še jaz na stara leta ne dobil tak doktorski "šnajdfeder", posebno če se da narediti celo iz tako važnih in dobičkanosnih predmetov, kakršne je učila vrhniška "višja" šola.

Ker pa nisem mogel najti višje črne šole pod mostom, sem pa šel raje nekoliko okrog, da si ogledam to slavno, staro, staro mesto, da, najstarejše v Sloveniji in morda celo v Evropi. Že dolgo, dolgo pred Kristusom je to mesto stalo in se imenovalo Nauportus — ladjonos, kraj, kjer se ladje prenašajo. Nek grški slavni junak, — Jazon mu je bilo ime, — je baje tod mimo hodil. Celo ljubljansko barje je bilo še veliko jezero. Po njem se je peljal s čolnom. Na Vrhniki je pa dal svoj čoln na rame in ga prenesel čez hrib, na drugem kraju je bilo pa že Jadransko morje, ki je takrat segalo prav blizu Vrhnike. Kako je to bilo mogoče, ko je gorovje za Vrhniko veliko večje in se stanovitno dviga proti Postojni, ne vem jaz. Jazona pa ni več med živimi, da bi ga prosil, da bi nam razložil. Dovolj naj bo povedano, da se je baje Vrhnika zato imenovala "ladjonos" — Nauportus. Drugi, ki so pa novejši zgodovinarji, ki poznajo ves okraj nad Vrhniko pa do Trsta, pa uče, da pomeni Nauportus pristanišče za ladje. Portus je namreč v latinščini tudi pristanišče. Saj tudi Anglež rabi to besedo za pristanišče. Kakor znano, je Anglež velik besedni tat. Ako za kaj nima svoje angleške besede, ni prav nič v zadregi. Kar h kakemu sosedu gre, pa jo ukrade, ji morda glavo odseka, ali rep, malo jo skozi nos izgovori, včasih morda bolj po ribniško, pa ima novo angleško besedo, na katero je cela Anglija tako ponosna, da bi se šel še kralj Jurij takoj tepsti zanjo. Tako so tukaj pri besedi portus naredili. Odsekali so ji rep "us", pa jo dejali v angleški besednjak, pa je angleška beseda.

Pa to bodi samo med oklepaji povedano. Sedaj smo na Vrhniki in ne v Londonu.

Torej Nauportus bo najbrže pravilno prevedeno na slovensko s "pristanišče za ladje". Vprašanje pa je, za kakšne ladje? Edina voda, ki je na Vrhniki, je Ljubljanica, ki tam izvira, oziroma pride izpod zemlje zopet na dan. Ljubljanica je, kakor znano, reka, ki ima tri imena. Izvira pravzaprav tam na Cirkniškem polju, menda pod Javornikom. Tam jo kličejo Pivka,

ŽENSKI SVET

Urejuje Mrs. Fannie Jazbec.

Vsem glavnim uradnicam, uradnicam krajevnih podružnic, vsem članicam Slovenske Ženske Zveze kakor tudi vsem zavednim Slovenkam želimo

VESELE BOŽIČNE PRAZNIKE

ter

SREČNO IN ZADOVOLJNO NOVO LETO 1928.

Marie Prisland, glavna predsednica.
Julia Gottlieb, glavna tajnica.
Matilda Duller, glavna blagajničarka.

Radostne in zadovoljne božične praznike

želi vsem gl. uradnicam, vsem uradnicam lokalnih podružnic, kakor tudi vsem članicam Slov. Ženske Zveze!

UREDNICA GLASILA S. Ž. Z.
Fany Jazbec.

Slov. Ženska Zveza inkorporirana.

Vsem uradnicam in članicam Slov. Ženske Zveze, kakor tudi vsem prijateljem, ki se za to zanimajo, se uljudno naznanja, da je bila Zveza dne 14. decembra 1927 pod štev. 11943 inkorporirana. Več o tem prihodnjič.

Ker nekatere članice niso na jasnem glede sklepov na zadnji konvenciji, se tem potom naznanja, da nova pravila stopijo v veljavo 1. januarja 1928. Ker prvo leto ni bila v pravilih omenjena starost, so vse pred konvencijo pristopile članice enakopravne brez ozira na starost. Sedaj se pa sprejemajo članice samo do 55. leta. Starejše članice pa, ako želijo pristopiti, se jih sprejme kot "Social members". Taka članica je prosta pristopnine in sploh ne prispeva nič v sklad za pogrebne stroške, ampak samo 25c mesečno, nakar je deležna vseh drugih dobrot, ki jih bo po možnosti delila organizacija. Samo v slučaju smrti se za tako članico plača $10.00 za venec ali sv. maše. — Sesterski pozdrav,

Julia Gottlieb, gl. tajnica.

SLOVENSKA ŽENSKA ZVEZA.

Žene Slovenske Ženske Zveze v Sheboyganu so priredile 13. decembra večerjo v korist naše župnije. Čisti dobiček znaša $90.00, katera vsota je namenjena za župnišče. Veliko se je govorilo, da sheboyganske ženske kontrolirajo "Slov. Gladijatorja" in da jaz vodim Slovensko Žensko Zvezo. Kdor to misli, naj mu bo. — Lepa hvala našim požrtvovalnim ženskam na njih uspehu v korist naše župnije. Naše ženske so ponosne kakor tudi "Slov. Gladijator", da vse najboljše moči prihajajo ravno iz Sheboygana.

Naš nadškof, Most Rev. L. G. Messmer, je bil svoje čase proti ženski volilni pravici. Takoj, ko so ženske zmagale, je bil on prvi izmed vseh škofov, da naj ženske volijo redno in da naj se v tem podučijo. V naši škofiji imamo federacijo žena iz vseh župnij, katere imajo vsako leto svojo konvencijo v Milwaukee. Poleg tega imajo naše ženske v Sheboyganu "Charity Club", h kateremu spada tudi več naših žena. Do sedaj nisem napisal niti enega članka v korist Slov. Ženske Zveze. Pripoznati se pa mora, da je ženska organizacija zelo potrebna za vsako naselbino, kjer imajo kak "Charity Club", ker v tem se gre za revne otroke. Tudi škofija ima združene vse župnije, kjer so ženske zastopane. Velikokrat nastane vprašanje, kjer so ženske neorganizirane, kdo naj nas Slovence zastopa v lastni naselbini ali škofiji. Velikokrat nadlegujejo župnika glede tega, ker je njegova dolžnost, da gleda za ugled svoje župnije. Gledati mora, da je njegova župnija častno zastopana. Ako je Slov. Ženska Zveza v naselbini organizirana, bo drage volje prevzela ta posel, ne da bi župnik prosil ženske v svoji župniji, da naj se častno izkažejo in zastopajo svojo naselbino. Poleg tega je Slov. Ženska Zveza katoliška in je podrejena federaciji katoliških žena v Ameriki. Kar se tiče katoličanstva, je brez pomena imeti kake pomisleke. Vsak naj pregleda sprejemne listine in bo prišel do spoznanja, kje so zaostale v tem oziru druge. Kar slovenski možje niso spoznali preje, naj se učijo od naših žena. Vsak slovenski duhovnik naj misli in sodi po svoje. Toda veliko boljše je, ako pripoznamo ženskam njih delavnost na katoliški podlagi, ker bodo brezdvomno najboljša pomoč domače župnije in ker bodo povsod svojo naselbino častno zastopale.

Rev. J. Cherne.

—o—

FINANČNO POROČILO S.Ž.Z. ZA NOVEMBER 1927.

		Dohodki:			
Podr.	Meseč.:	Članar.:	Knjige:	Skupaj:	Člen.:
1.	$ 13.25	$ 1.00	$ 0.30	$ 14.55	53
2.	18.75	—.—	—.—	18.75	75
3.	7.25	—.—	—.—	7.25	29
4.	7.00	.50	—.—	7.50	28
5.	9.75	.50	—.—	10.25	39
6.	3.75	—.—	—.—	3.75	15
7.	11.00	1.50	—.—	12.50	44
8.	—.—	—.—	—.—	—o—	21
9.	6.25	—.—	—.—	6.25	25
10.	34.25	13.00	11.25	58.50	137
11.	10.75	.50	—.—	11.25	42
12.	6.25	7.50	2.25	16.00	25
13.	10.50	5.25	—.—	15.75	21
14.	12.50	23.00	—.—	35.50	50
15.	8.00	16.00	—.—	24.00	32
Skupaj	$159.25	$68.75	$13.80	$241.80	636

Dohodki za mesec november	$ 241.80	
Preostanek meseca oktobra	1051.60	
Skupaj	$1293.40	
Stroški:		
Rev. A. Schiffrer, za prestavo pravil	$10.00	
Nat'l. Council of Catholic Women, članarina	10.00	
Za sv. mašo za bolno Mrs. Sagadin	1.50	
Stroški konvencije	56.50	78.00
Preostanek v blagajni 30. nov. 1927	$1215.40	
Razdelba premoženja:		
Sklad za pogrebne stroške	$ 353.25	
Rezervni sklad	862.15	
Skupaj kot zgoraj	$1215.40	

Julia Gottlieb, gl. tajnica.

—o—

Zapisnik prve konvencije Slov. Ženske Zveze se nadaljuje prihodnjič. — Opomba uredn ice.

—o—

MLADINSKI ODDELEK.

Kakor je iz zapisnika razvidno, se je na zadnji konvenciji S. Ž. Z. sprejelo da se začne z mladinskim oddelkom.

Moramo sicer priznati da bo s tem oddelkom veliko dela in truda, vendar bo ta oddelek naša bodočnost. — Edini obstoj vsake organizacije je v mladini. Če bomo toraj naša mlada dekleta zainteresirale za našo Zvezo, bo naša organizacija obstojala ko nas že več ne bo. Če se nam pa ne posreči pridobiti mladino, bo pa naša Zveza umrla z nami vred.. Najboljši pripomoček za pridobitev mladine pa bo, če pri vseh podružnicah organiziramo mladinske oddelke oziroma dekliške klube. Ti klubi naj bi poslovali pod nadzorstvom podružnice; sestanke naj bi imele enkrat ali večkrat na mesec kakor pač društva sama hočejo. Članice se naj bi poučevale v šivanju, kvačkanju, če mogoče tudi v kuhanju in serviranju, sploh o vsem kar pač spada v žensko področje. S tem bi se doseglo trojno: vprvič bi se začelo zanimanje za Zvezo, v drugič bi se kaj koristnega naučile a v tretje bi se naša dekleta skupaj držalo in bi se jim dalo nekako svoje zbirališče, da bi se materam ne bilo treba bati kje se hčerke potikajo.

Pri nas v Sheboyganu je v tem oziru še precej dobro. Častite šolske sestre so same organizirale nekako društvo za naša mlada dekleta, v katerem so vpisane graduantinje naše šole. Povsod pa tega nimajo. Posebno po velikih mestih kjer je nevarnost za mladino večja kot v malih naselbinah, bi taki klubi imeli blagodejen upliv na naše mlade deklice. Jako, jako veliko dobrega in neizmerne koristi bi bili taki klubi za naš slovenski naraščaj. Da se pobrigamo za našo mladino je pa tudi naša sveta — materinska in narodna dolžnost.

Da pa bodo naše hčerke razumele tudi delovanje naše Zveze, katero bodo enkrat morale same voditi, je neobhodno potrebno da se z njenimi odnošaji in pravili seznanijo. Ker pa jim bo nemogoče vse do kraja razložiti v slovenščini, bo pač potrebno da se to napravi v angleščini. Zato bi jaz priporočala sestri urednici da bi po novem letu sprejemala tudi angleško gradivo za naše glasilo, kar bo v veliko zadovoljnost onim našim mladim članicam, ki ne čitajo dobro slovenski. Na ta način bomo mladino priklenile na Zvezo, da jo nikdar ne zapusti. Seznanile jo bomo z našim delom, z našimi idejami ter tako vzbudile zanimanje za našo organizacijo pri njih. Ker pa mladina rada čita, ter čita berilo kakoršnega pač dobi, včasih je dobro večkrat pa tudi slabo, zato je dolžnost Zveze, da skrbi našim mladim za dobro berilo. Prosvetni odsek naj bi nabavil nekaj dobrih angleških knjig in tudi glasilo kakor sem že prej omenila naj bi prinašalo nekaj angleščine. Ko pa bo naša blagajna močnejša, bi jaz priporočala, da se dobi kakega dobrega slovenskega pisatelja, da nam prestavi zgodovino slovenskega naroda na angleščino, da se naša mladina seznani, kedo so bili njeni slovenski pradedi, koliko so žrtvovali za vero in narodnost. Zgodovina našega naroda je lepa, je bogata. S ponosom jo lahko predložimo tudi ameriškemu narodu, da vidi kedo so bili Slovenci, posebno pa da naša mladina uvidi kedo so bili očetje naših očetov, da se ta naša mladina ne bo sramovala svojega slov. očeta ali slov. matere, ampak da bo ponosna da je slovenskega pokolenja. Le na ta način, da ucepimo naši mladini spoštovanje, občudovanje in ljubezen do našega milega slovenskega naroda, bomo obdržali našo mladino, da bo hotela biti slovenska, drugače bo pa samo — ameriška. Dogajalo se bo kot se dogaja, da se otrok sramuje narodnosti svojih starišev. In kedo je temu kriv? Ali ne stariši sami? Poznam nekatere ki se v tuji družbi sramujejo svojega jezika. Kako morate pričakovati od mladine, da spoštuje slovensko narodnost če jo še mi sami tajimo. Kako nespametno se je izdajati za Amerikance, ko vse na nas kriči, da nismo domačini. Naš značaj obnašanje, obrazne poteze, vse to priča da nismo rojeni Amerikanci. Zakaj se toraj izdajati za nekaj kar nismo. Ali imamo kak vzrok se svoje narodnosti sramovati? Nimamo ga. Slovenski narod, čeprav majhen ima slavno zgodovino. Slovenci, seveda ne popolni in ne brez napak, a smo vendar veren, pošten in delaven narod. Ni se nam toraj treba sramovati kaj da smo. Slišala sem ameriškega državnika ki je rekel na neki slovenski slavnosti. "Čisto prav je, da se vi Slovenci držite svoje narodnosti, tisti človek ki zataji lasten narod, ne bo nikdar dober podanik svoje nove domovine Amerike".

Kar se pa tiče dekliških klubov ali mladinskega oddelka, bi pa rada videla da bi tudi Mrs. Gottlieb in Mrs. Kobal podale svoje mnenje. Oni dve sta na konvenciji ta oddelek priporočile in imata gotovo dobre načrte kako bi se naj ta stvar najuspešnejše izpeljala.

Marie Prisland,
predsednica S.Ž.Z.

—o—

IZ URADA PODRUŽNICE ŠT. 13, S. Ž. Z.
San Francisco, Cal.

Nekateri so radovedni, kako je bilo mogoče priti do uspeha in sploh ustanoviti podružnico S.Ž.Z. v San Franciscu. — Vse se doseže, samo če je volja zato, tako sem tudi jaz ustanovila tukaj podružnico. Res je, da smo še mlade, a smo trdne in dobro voljo imamo, pa tudi vztrajnost pri delu za napredek. Kot dete smo, ki se je začelo postavljati na noge.

Celo leto sem imela čas ustanovljati podružnico. Na dan sem pa prišla baš za časa konvencije, da so imele delegatinje večje veselje in pogum do dela. Uvidele so, da niso same v bojni črti, temveč je še zadej oddaljen San Francisco. Upam in mislim, da sem prišla pravočasno na plan.

Zdaj nas je pri podružnici št. 13. 23 članic. Prihodnje leto, upam, se bo to število podvojilo ali celo potrojilo. Nobena zavedna slovenska žena mi ni odrekla, ko sem jo nagovorila, le to je vsaka omenila, naj se ustanovi podružnica, potem bodo pa pristopale. Bodočnost bo pokazala, česa so Slovenke zmožne. Lep vzgled so nam dale sestre v zavednem Collinwoodu.

Seje pri naši podružnici bomo imele vsako prvo nedeljo v mesecu ob 2. uri v Slovenskem domu.

Vesele praznike in srečno Novo leto želi vsem članicam S. Ž. Z. širom Amerike:

Marija Sterk, predsednica; Bara Kramar, tajnica; Marija Troje, blag.

Pozdrav

Barbara Kramer.

—o—

IZ URADA PODRUŽNIĆE ŠT. 4. S. Ž. Z.
Oregon City, Ore.

Tem potom naznanjam, da je bil pri naši podružnici skoraj ves stari odbor za leto 1928 ponovno izvoljen. Izjema je le pri uradu blagajničarke, in sicer je na to mesto zdaj izvoljena sestra Johana Herbst, West Lin, P. O. Ore. Žal, da ni hotela Mrs. Hrovat še dalje obdržati ta urad.

Na zadnji seji se je tudi prečitalo vsa štiri glasila od meseca novembra, v katerih je zapisnik konvencije.

Pri tej priliki se je tudi sklenilo, da se bodo prihodnje redne seje vršile vsako prvo nedeljo v mesecu, in sicer pri sosestri Johani Herbst, v West Lin, Ore.

Pristopila je tudi ena nova članica. Bomo pa še nadalje agitirale in delovale nato, da bo število članic pri podružnici rastlo. Najbolj žalostno je to, da se članice premalo brigajo za seje. Udeleževati bi se morale bolj pridno, kar bi bilo za podružnico bolje, ker če so seje živahne, dobijo članice več poguma in dobre volje za agitacijo. Posebno še tiste, ki glasila ne berejo, ničesar ne vedo kaj se godi. Prosim članice naše podružnice, naj se bolj redno udeležujejo sej in pridno agitirajo za nove članice. Torej, prihodnje leto se bodo vršile redne mesečne seje naše podružnice vsako prvo nedeljo v mesecu, pri naši sosestri Johani Herbst.

Pošiljam prisrčne pozdrave in voščila k rojstvu našega Zveličarja ter srečno in zdravo Novo leto 1928.

Marija Planton, preds.

—o—

PODRUŽNICA ŠT. 6. S. Ž. Z. V BARBERTON, O.

Članicam katere niso bile na seji meseca decembra, se naznanja, da so bile v urad izvoljene sledeče članice: Predsednica Mary Šemrov; tajnica Frances Stanger; blagajničarka Jennie Ožbolt.

Prihodna seja se bo vršila prvo nedeljo v januarju na domu Jennie Troha, 213 Columbia ave., Barberton, Ohio.

Naznanjamo, da smo zopet za dve članici na boljem. Naša podružnica počasi napreduje, pa zato ne zgubimo poguma. Saj pravi pregovor, da začetek je težak. Ko bodo naše žene prepričane, da je S. Ž. Z. dobra in koristna, bodo začele same pristopati, brez da bi jih kdo v to silil, zato pa napredujemo počasi — pa gotovo. Drugi mesec bo že eno leto, odkar podružnica obstoji. Zato je pa želeti, da bi se priglasilo kar največ novih članic. Za leto 1927 imamo 17 članic. Žene in dekleta na noge, da bo naša podružnica štela ob koncu leta 1928. vsaj 117 članic. Vse naše žene bi morale spadati k S. Ž. Z. Pozor, naša podružnica namerava prirediti igro, v doglednem času, zato pristopajte žene, da nas bo več.

Frances Štanger, tajnica.

—o—

IZ URADA PODRUŽNICE ŠT. 12 S.Ž.Z.
Milwaukee, Wis.

Cenjene sosestre:—Tem potom naznanjam, da bomo priredile veselico naše podružnice na 15. januarja 1928 v Harmony dvorani, na 1. Ave. in Mineral cesti. Priporočamo se za veliko udeležbo. Vabimo tudi ostala društva, da se odzovejo in nas posetijo. Zabave bo dosti. Za dober prigrizek je preskrbljeno; program je bogat, da ne bo nikomur žal, kdor se bo veselice udeležil.

Torej še enkrat, na svidenje 15. januarja na veselici.

Sosesterski pozdrav,

Margareta Ritonia, preds.

—o—

ŽENSKE VESTI.

Rusija organizira žensko armado. Prijavilo se je doslej 200,000 žensk. V armadi je že 72 ženskih oficirjev.

Miss Jane Adams, predsednica od "Women's International League for Peace and Freedom", je predsednika Coolidgea nagovorila, naj prične z delom za dosego pogodbe z Anglijo in Francijo in drugimi narodi, proti vojni nevarnosti. Predložila je predsedniku peticijo, katero je podpisalo 30,000 oseb, v kateri se priporoča arbitraža za reševanje sporov med narodi, namesto vojne. Predsednik je obljubil, da bo storil po svoji moči, da se to doseže.

Ženske organizacije po vsem svetu so si nadale nalogo, delovati nato, da se ohrani mir na svetu.

—o—

KUHINJA

Navaden pečen kopun, poulard ali jarčica. — Nadrgni s soljo osnaženega in nekoliko uležanega kopuna, pularda ali jarčico. Položi ga potem v dolgo ponev in nato v pečico peč. Ko je bil nekaj časa v pečici, odlij vodo, ki se je natekla od živali in ga polij z vročo mastjo ali maslom ali pa zmešaj mast s kuhanim ali presnim maslom, prilij še malo juhe in s tem polivaj kopuna. Ko si odlila vodo, daš lahko v sredo kopuna košček limone in malo presnega masla. Ko je pečen, poberi maščobo, ako jo je veliko, sicer jo pa lahko že med pečenjem proč vzameš. Potem prilij par žlic juhe. Pečenega razreži na šest do deset koščkov, katere zloži na krožnik zopet tako, da je videti kakor bi bil kopun cel, polij ga s sokom, ki se je nabral pri pečenju, in ga daj s solato na mizo. Kopuna peci eno do eno in četrte ure, mlado jarčico pa tri četrt do eno uro.

S slanino pretaknjen kopun. Osnaženega kopuna nasoli. Potem zdrobi soli, listič majerona in malo zelenega peteršilja ter s tem podrgni kopuna zgoraj in znotraj. Potem ga pretakni s slanino in peci. Pri pečenju ga polivaj z maslom; ko je pečen, odstrani preobilno maščobo, prilij par žlic juhe, potem ga zreži, polij s sokom in daj s solato na mizo.

—o—

PECIVO.

PECIVO S ČOKOLADO.

Čokoladni zvitek. Mešaj pet rumenjakov in tri unče sladkorja z vanilijo, da dobro naraste; potem primešaj dve unči ogrete čokolade in dve unči fino zrezanih mandeljnov. Naredi iz štirih beljakov trd sneg ter ga z dvemi unčami moke rahlo primešaj. Namaži pločevino s presnim maslom in potresi z moko. Testo tanko namaži na pločevino in ga speci. Pečenega še na pločevini obrni ter po spodnji strani pomaži z marmelado, še malo v pečico postavi, potem kolikor mogoče tesno zavij in shrani. Kadar ga rabiš, ga razreži na tanke rezine.

Čokoladni zapognjenci. Mešaj štiri rumenjake in pet unč sladkorja z vanilijo, da prav dobro naraste; prideni še dve unči ogrete čokolade. Naredi iz štirih beljakov sneg ter ga s štirimi unčami moke rahlo primešaj. Namaži testo tanko na namazano in z moko potreseno pločevino ter ga speci. Pečeno razreži na dva prsta široke in prst dolge koščke, katere postavi še malo v pečico; nato pa jemlji posamezne iz pečice in jih okroži na zato pripravljenem okroglem lesu.

—o—

Izmed 830

slovenskih in hrvatskih učiteljev, katere so našli Italijani ob okupaciji, jih je danes na Primorskem komaj še kakih 70. Vse druge so razgnali ali odpustili.

Vesele Božične praznike in Srečno Novo Leto

želi 25letni član K. S. K. Jednote vsem članicam in članom K. S. K. Jednote, takor tudi članicam Slovenske Ženske Zveze.

IGNACIJ SUPANC

3111 SO. LAWNDALE AVE., CHICAGO, ILL.

Prodaja slaščic, smodk, cigaret in vsakovrstnih mehkih pijač.

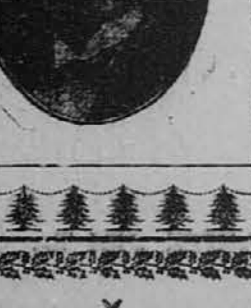

JOHN KORENČAN

GROCERIJA

2313 So. Lincoln Street, Chicago, Ill.

Vsem cenjenim odjemalcem voščim vesele božične praznike in srečno Novo leto ter se jim zahvalim za dosedanjo naklonjenost in se še nadalje priporočam za obisk.

PREVOZ - DRVA - KOLN

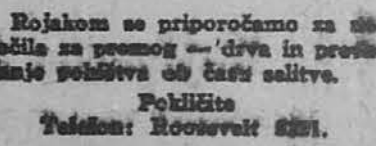

Rojakom se priporočamo za ... Telefon: Roosevelt ...

LOUIS STRITAR

... W. ... Place, Chicago, Ill.

POTOP

HENRIK SIENKIEWICZ

Iz poljščine prevel Dr. Rudolf Mole.

Ko je kočija obstala, je skočil hajduk, da bi mu podal roko. Gospod pa je uzrl Kmitica, stoječega na pragu, mu pokimal z rokavico in zaklical:

"Ej, prijatelj, pridi no sem!"

Mesto da bi se približal, se je Kmitic obrnil nazaj v gostilno, ker ga je nakrat pograbila jeza. Ni se še privadil sivi suknji, pa tudi temu ne, da bi mu kdo migal z rokavico. Vrnivši se, je sedel za mizo in začel vnovič jesti. Neznani gospod mu je sledil.

Ko je vstopil, je zamežiknil; v izbi je bilo namreč temno, ker je le na ognjišču gorel ne posebno velik ogenj.

"Čemu pa ne pride nihče naproti, če prihajam?" je rekel tujec.

"Ker je šel krčmar v čumnato," je odgovoril Kmitic, "mi smo pa potniki, kakor vi, gospod."

"Hvala za zaupnost. Kakšen potnik pa ste?"

"Šlahčič, ki jezdi s konji."

"In spremljevalci so tudi šlahta?"

"Ubogi so, toda tudi šlahčiči."

"Torej klanjam se, klanjam se, moji gospodiči. Kam vas Bog vodi?"

"Iz semnja na semenj, da se le znebimo konj."

"Če boste tu nočevali, si jih jutri podnevi tudi jaz ogledam; morda tudi jaz kaj izberem. Medtem pa dovolite, gospodiči, da prisedem k mizi."

Neznanec je res vprašal, če mu dovolijo, da prisede, toda s takim naglasom, kakor bi bil tega popolnoma gotov; in res se ni motil, ker mladi konjski trgovec mu je vljudno odgovoril:

"Prav vljudno prosimo vašo milost, dasi nimamo na kaj vabiti, ker lahko ponudimo samo klobase z grahom."

"Imam s seboj boljše slaščice od teh," je odgovoril mladi gospodek ne brez neke ošabnosti, "toda jaz sem vojaške narave, in grah s klobaso imam nadvse rad, samo da je dobro zabeljen."

Po teh besedah (a govoril je zelo počasi, dasi je gledal bistro in previdno) je sedel na klop. Ko pa se mu je Kmitic nekoliko umaknil, da bi mu napravil ugodnejše mesto, je dodal ljubeznivo:

"Prosim, prosim, ne trudi se, gospod. Na potovanju človek ne gleda toliko na dostojanstvo, pa če me tudi suneš z lahtom, mi ne bo padla krona z glave."

Kmitic, ki je baš pomaknil pred neznanca skledo z grahom in se še ni bil privadil, kakor smo že omenili, takemu ravnanju, bi jo bil bržkone razbil na glavi tega nadutega mladeniča, če bi ne bilo v tej nadutosti nečesa, kar je zabavalo gospoda Andreja; torej ne le, da je takoj potlačil notranjo jezo, temveč se je celo nasmehnil in rekel:

"Taki so sedaj časi, vaša milost, da padajo krone tudi z najvišjih glav; exemplum naš kralj Jan Kazimir, kateri bi moral po pravici nositi dve, a nima nobene, izvzemši trnjevo. . ."

Na to je neznanec bistro pogledal Kmitica, potem je vzdihnil in rekel:

"Taki so sedaj časi, da je bolje ne govoriti o njih, kvečjemu z zaupnimi osebami."

Črez hip pa je pripomnil:

"Toda to si jo, gospod, izborno izpeljal. Moral si kje na dvorih pri izobraženih ljudeh služiti, zakaj govor kaže višjo izobraženost, nego kaže gospodova zunanjost."

"Kretajoč se med ljudmi, se je slišalo to in ono, toda služil nisem."

"Kakšnega rodu si, gospod?"

"Iz graščine iz vojvodstva trockega."

"Nič zato. . . četudi iz graščine, samo, da si šlahčič in to je glavno. Kaj je novega na Litvi?"

"Po starem, izdajic ne manjka."

"Izdajic, praviš gospod. Kakšni izdajice, prosim, gospod?"

"Ti, ki so zapustili kralja in ljudovlado."

"Kako se ima knez vojvoda vilenski?"

"Bolan je; pravijo, naduha ga muči."

"Bog mu daj zdravja! To je vrl gospod!"

"Za Švede vrl, ker jim je odprl vrata na stežaj."

"Kakor vidim, gospod, nisi njegov pristaš?"

Kmitic je opazil, da ga neznanec ves čas opazuje, dasi ga navidezno le mirno izprašuje.

"Kaj mi je mar to!" je odgovoril, "naj o tem drugi razmišljajo. . . Jaz se samo bojim, da bi mi Švedje ne pobrali konj."

"Torej je treba, da se jih na mestu iznebite. Evo i na Podlesju stoje baje prapori, ki so se spuntali proti hetmanu in gotovo nimajo preveč konj."

"Tega jaz ne vem, ker nisem bival med njimi, dasi mi je neki gospod, ki sem ga srečal, dal pismo za enega njihovih polkovnikov, da bi ga izročil pri prvi priliki."

"Kako ti je mogel dati oni gospod pismo, ko ne potuješ na Podlesje?"

"Ker stoji v Ščučinu en zavezniški prapor, torej mi je dejal oni gospod: 'Oddaj ga sam, ali pa se ti ponudi prilika, ko boš šel mimo Ščučina'."

The Moynahan & O,Malia UNDERTAKING CO.

UNDERTAKERS and EMBALMERS

Phone 265-J

317-319 HARRISON AVE. LEADVILLE, COLO.

Srečno in veselo NOVO LETO 1928 želi vsem prijateljem in znancem.

Phone: CANAL 5903

JOSEPH PAVLAK

PRVI JUGOSLOVANSKI POGREBNIK V CHICAGO

1814 South Throop Street Chicago, Illinois

Se priporoča Slovencem ob času pogrebov. — Mrtvašnica na razpolago. — Automobili za vse slučaje, kakor ženitovanja, krste in pogrebe. — Na razpolago vsem noč in dan.

RADIO

Ne zamudite lepe prilike za božične praznike. Darilo je darilo, a ni vseeno kakšno je. Z nobeno stvarjo ne morete bolj razveseliti svojce, kakor če jim daste RADIO. Ker zastopam eno izmezd največjih tozadevnih podjetij v Zedinjenih državah, sem v stanu vam dati radio in vse kar spada poleg — 20% ceneje kakor kdorkoli v mestu. Pridem na dom, pokličite — Canal 2115 ali pa se oglasite pri John Terselichu na 1847 West 22nd Str., Chicago, Ill. in vprašajte za JOHNA MOHARJA. — RADIO pošiljam na vse kraje v Zed. drž. — Pišite po cenik, ki je zastonj.

Phones: Canal 1267 Residence: Rockwell 4882, Rockwell 8740

FRANK E. PALACZ

POGREBNIŠKI ZAVOD

PROSTA UPORABA MRTVAŠNICE.

Privatna ambulačna postrežba. — Automobili za vse slučaje.

1916 West 22nd Street Chicago, Illinois

F. E. PALACZ, Direktor. LOUIS J. ŽEFRAN, Embalming Apprentice.

Illington Studio

JOHN F. GLOMB, Prop.

FOTOGRAFSKI ZAVOD

2006 West 22nd Street (Near Robey St.)

Phone: Canal 1807.

Izdeluje vsakovrstne umetniške slike, ročno slikanje in povečanje.

A. WENCEL'S DAIRY

pasteurized Milk and Cream

WHOLESALE and RETAIL

1818 W. 22nd Str., Chicago, Ill.

Phone Roosevelt 3673

Slovenska mlekarna.

Steklenica **MLEKA** pomeni steklenico dobrega zdravja. Našo mleko je iz Elwood farm, kjer so krave preiskane od živinozdravnikov, kakor zahteva zakon. Ni zdravejše pijače na svetu, kakor je mleko. Posebno sveže mleko za dojenčke od "Guernsey" krav, ki so pomolzene zjutraj, opoldne se že mleko prodaja.

Naša specijaliteta: DOMAČE SIROVO MASLO in SIR.

Dobro meso – Dobra postrežba

se dobi le v dobri mesnici. Pri nas dobite vedno najboljše sveže, kakor tudi prekajeno meso. Izdelujem prave kranjske domače klobase, narejene po domačem receptu. — Se priporočam v naklonjenost!

MATH KREMESEC

SLOVENSKI MESAR

1912 West 22nd St. Phone: Canal 6319. Chicago, Ill.

PISANO POLJE

Lev Kačič:

VERSKI PROBLEM V RUSKI CERKVI.

Verski problem v pravoslavni cerkvi v Rusiji je eden najtežavnejših in najbolj perečih v zadnjem času. Ne občuti ga toliko preprosto ljudstvo, ker živi v svojih verskih tradicijah in je že po svoji naravi in pa vsled zgodovinskih razmer vseskozi konservativno. Saj je do najnovejšega časa živel ruski mužik izven svoje uradne ruske cerkve tisto pobožno sentimentalno versko življenje, vse od tistega časa, ko so nastopili proti uradni cerkvi nižja duhovščina in ljudstvo, ko je l. 1655 cerkveni zbor v Moskvi potrdil popravljeno izdajo cerkvenega službenika in vso dobo, ko je ječala ruska cerkev v okovih države. "Vse duhovno življenje ruskega ljudstva je odslej šlo mimo cerkve, ki ni imela moči, da bi ga vodila." ("Krasnyj Zvon" 1909. št. 1.)

Drugače je pri inteligenci. "Ruska inteligenca je prezirala vero ruskega ljudstva in zaničevala rusko cerkev. Posebno junaštvo je bilo potrebno, ako je kak inteligent hotel biti veren; samo redki veliki duhovi in izjemni značaji so bili verni, a so bili zaradi tega osamljeni in prezirani." (Fr. Grivec v Bogosl. vestniku, III. l. II. st. pg. 198.) Usodno je bilo za rusko samoniklo kulturo to, da je car Peter Veliki hotel in tudi uredil svojo državo po tedanjem evropskem vzorcu. Velika ovira pa mu je bila zlasti več ali manj samostojna, dasi od države odvisna ruska cerkev, ki je imela svoj avtonomen patriarhat v Moskvi. — Patriarh je imel tedaj velik ugled, zato je bil na potu načrtom Petra Velikega. Po smrti patriarha Adriana ni hotel Peter Vel. imenovati več novega naslednika. Prepojen svobodomiselnega, protestantovskega duha, ki je prijal njegovemu državnemu absolutizmu, je po zgledu protestantovskih konsistorijev ustanovil l. 1721 za rusko cerkev kolegij ali sveto sinodo. S tem je proglasil rusko cerkev za državno ustanovo in ji izpodkopal verski temelj, da je postala cerkev navadna birokratična uprava brez življenja. Delovanje te cerkve je bilo v nasprotju s Kristovim naukom in z duhom Kristove cerkve. Med cerkvijo in ljudstvom je zazijal nepremostljiv prepad. In izobraženstvo? Vero ljudstva je zavrglo, sledilo pa tudi ni uradni cerkvi, temveč se je vdajalo brezverstvu, ker je črpalo filozofijo in znanost iz racionalistične in protestantovske zapadnoevropske šole. Duh brezverstva in protestantizma je zašel med bogoslovske kroge samo, saj so mnogi duhovniki študirali na protestanskih evropskih šolah.

Po letu 1905 pa se je začela ruska inteligenca tudi versko orientirati. Mnogo je pripomogel veliki ruski konvertit Vladimir Solovjev, ki je začel pisati o verskih problemih in si vzgojil mogočen krog učencev. Danes, po boljševiški revoluciji, mora ruska inteligenca trpeti isto usodo kot ruska cerkev, namreč: preganjanje. Katastrofa, ki je zadela naš bratski ruski narod in brezmejno trpljenje je odprlo oči tudi ruski inteligenci, ki se iz lastnega prepričanja vrača zopet k veri in k cerkvi. Spoznala je, da stari Bog še živi in da so reforme Petra Velikega doživele poraz, ker niso bile postavljene na skali Petrovi, kateri je obljubil njen ustanovitelj Jezus Kristus nepremagljivost in večen obstoj.

(Konec prih.)

—o—

ARMOUROVO PREMOŽENJE SE JE STAJALO.

Znano je bilo, da je drugi najbogatejši Američan J. Ogden Armour. Sreča je pa opoteča, tako pravi pregovor. Ob njegovi smrti je bilo njegovo imetje vredno le $20,000. — Da je prišel do tako velike izgube, je bilo vzrok, ker je leta 1920 in 1921 cena življenskim produktom padla. Takrat marsikateri, ki je imel velike zaloge, je prišel v nič, ker je blago moral prodajati cenejše kakor ga je kupil. Med vojno je Armour kompaniji šlo žito v klasje, kajti letno so napravili prometa do bilijon dolarjev. Kompanija je zakladala ne le ameriške, temveč tudi evropske države, ki so bile v vojni. Takrat so živinorejci dobili za svoje blago najvišje cene v zgodovini. Nepričakovano je prišel konec svetovnega klanja, drago kupljena živina se je morala veliko ceneje prodati; to je povzročilo, da je prišlo do poloma, pri katerem je bil Ogden Armour zelo prizadet. Verjetno ali neverjetno, po zatrdilu Armour kompanije — so zgubili skozi 130 dni vsak dan povprečno 1 milijon dolarjev.

—o—

COOLIDGE — JA ALI NE?

Senator Borah je vedno zatrjeval, da je siguren, da Coolidge ne bo prevzel nominacije za predsedniškega kandidata. Ko pa se je te dni vrnil iz Newyorka v Washington, se je praskal za ušesmi in rekel, da sedaj ne ve, kaj bi dejal. Wallstreet, "nevidna vlada", tako je Borah zvedel, ko se je nekaj časa nahajal v Newyorku, je siguren, da bo Coolidge nominiran. Tudi pota velikih mož so včasih zelo čudna.

—o—

OBRNILO SE JE.

Mary in John sta se poročila iz ljubezni. Prvi teden ko je John prinesel domov svoj tedenski zaslužek, je dal svoji mladi boljši polovici $30, sam pa si je za svoje potrebščine obdržal $5. Drugi teden je pa že tako obrnil, da je dal ženi petak, sam pa obdržal ostalo. Žena ga na to opozori rekoč: "Ja, John kaj pa misliš, kako naj pridem skozi ves teden s samo petimi dolarji?" John pa pravi: "Well, tudi meni je bilo težko, sedaj pa je prišla vrsta na tebe."

—o—

NE ČAKAJ, da pride kdo po naročnino v hišo; ako ti je potekla naročnina, pošlji jo sam čimprej moreš na upravo lista.

IZŠEL JE

novi slovenski molitvenik z velikim tiskom

IMENUJE SE:

'Slava Mariji'

Sestavil in priredil Rev. Kazimir Zakrajšek, O.F.M.

Molitvenik je lično vezan v močno elegantno usnje, male žepne oblike, fin papir, mojsterski tisk, zlata obreza; na kratko: to je molitvenik, kakoršnega si vsakdo želi. Veseli ga bodo starejši, ker je tisk velik in razločen, veseli ga bodo mlajši, ker je priročne oblike in lahko čitljiv.

AKO HOČETE SVOJE DRAGE POSEBNO RAZVESELITI ZA BOŽIČ, PODARITE JIM TA MOLITVENIK.

Cena $1.50

NAROČA SE PRI:

Knjigarna Amer. Slovenec

1849 WEST 22nd STREET, CHICAGO, ILL.

Opozarjajte svoje prijatelje in znance na zanimive povesti v "Amerikanskem Slovencu!"

SLUŽBO IŠČE

postarano dekle, zmožno voditi priprosto gospodinjstvo, najraje v Chicagi, ali pa tudi v kakšni drugi naselbini. — Pisma naj se naslove na:

M. R. W. Kobal,
1901 West 22nd Street,
Chicago, Ill.

KVALITETA — TOČNOST POŠTENJE

A. F. WARHANIK

zanesljivi lekarnar — zaloga fotografičnih potrebščin.

2158 West 22nd Street

vogal Leavitt cesti

CHICAGO, ILL.

PRIHRANJENI

Vaši dolarji, ako jih vložite v našo banko, vam bodo pomagali k uspehu in neodvisnosti.

Vzemite te shranjene dolarje iz svojega žepa, ter jih vložite na hranilne vloge, s tem jim daste priliko, da bodo delali za vas.

KASPAR AMERICAN STATE BANK

1900 BLUE ISLAND AVE. CHICAGO, ILL.

OTTO KASPAR, predsednik.

Postanite član našega božičnega kluba.

Sigurna banka za vlaganje prihrankov.

ki je užival Eagle Brand Condensed Milk je zdaj star 70 let.

Borden's EAGLE BRAND CONDENSED MILK

NOTARSKA DELA

kot kupne pogodbe, pooblastila, izjave, afidavite za dobiti vaše domače iz-starega kraja in vse druge notarske posle izvršuje

JOHN JERICH
— Notar —
1849 West 22nd Street,
Chicago, Ill.

AMERIKANSKI SLOVENEC

BOŽIČNA PRILOGA

Rev. J. C. Smoley:

Božični praznik.

In to vam bodi znamenje: Našli bote Dete v plenice povito in v jaslih ležeče.
—Luk. 2, 12.

Zopet ste slišali to milo, v srce idoco, a večno krasno angelovo novico: "Nikar se ne bojte; kajti, glejte, oznanjam vam veliko veselje, ki bo vsemu ljudstvu; ker danes se vam je rodil Zveličar, ki je Kristus Gospod v mestu Davidovem. In to vam bodi znamenje: Našli bote Dete v plenice povito in v jaslih ležeče." Tako poučuje pastirje nebeški učitelj, da bi Odrešenika, po katerem so tako hrepeneli, našli, da bi ga ne zgrešili. Tudi naša dolžnost, prijatelji, je, da Odrešenika iščemo. Oglejmo si torej to **znamenje, po katerem ga bomo spoznali,** — premišljujmo angelove besede: "In to vam bodi znamenje: Našli bote Dete v plenice povito in v jaslih ležeče."

* * *

Je res čudno to znamenje, po katerem naj bi pastirji spoznali novorojenega Zveličarja, iz tega znamenja je razvidno, da prihaja Odrešenik na svet kot dete, kot revež, ponižan pred vsem svetom.

"**Parvulus natus est nobis** — otrok se je nam rodil" (Iz. 9, 6), takega je videl v duhu že pred osnimi stoletji pred njegovim rojstvom prerok, videl ga je kot dete v jaslih ležeče. Vprašate morda, zakaj je prišel Odrešenik kot malo dete na svet. Glejte, ko je govoril Gospod na gori Sinaj med gromom in pisal desetero zapovedi z bliskom, treslo se je ljudstvo polno groze in zrlo od daleka, nikdo si ni upal stopiti bližje, toda tu v Betlehemu noče Gospod nikogar prestrašiti, noče, da bi se ljudje pred njim tresli, — ne, rad bi jih pridobil zase in privabil k sebi, zato prihaja kot malo dete na svet. "Nolite timere — ne bojte se", tolaži jih angel, "ne bojte se, našli bote Dete." In rekli mi bote: Kdo se bo bal otroka? Glejte, tu leži pred vami, zavit v plenice, da se niti gibati ne more, nikomur ne more storiti kaj hudega, zato so pa pastirji s tako radostjo hiteli k njemu. "Pojdimo v Betlehem in poglejmo to reč, ki nam jo je Gospod oznanil."

O moji dragi, pridružimo se jim tudi, vsaj v današnjem evangelju kliče in vabi angel tudi nas. Pojdimo, hitimo k temu Detetu! Sloveč učenjak je imel vrezane v svojem pečatniku besede: "Pred ljudmi mož, pred Bogom otrok." To mora biti geslo vsakega katoličana: Pred ljudmi mož, pred Bogom otrok! Žalibog je pri mnogih to ravno narobe: Pred ljudmi so kakor otroci, boje se vsake zamere, po vsakem vetru obračajo plašč, so kakor zastava, katero veter vrhu zvonika veje semtertja. Zato se pa v svojem napuhu in osabnosti postavljajo proti Bogu in njegovi Cerkvi, kakor bi Boga, Odrešenika, Cerkve ne potrebovali. Prijatelji, mi ne smemo biti taki! Pravi, resnični katoliški značaj javlja se povsod pred ljudmi kot **mož,** ki ve in zna držati svojo besedo, ki ve in zna v pravem času spregovoriti potrebno besedo, ki je neustrašen, odločen v svojem ravnanju in delovanju, pred Bogom pa je prayo dete, ker pozna Gospodove besede: "Ako ne postanete kakor otroci, ne pojdete v nebeško kraljestvo" (Mat. 18, 3). Zato pravim danes: Pojdimo k Kristusu Detetu kakor otroci!

Spominjate se še gotovo, kako ste bili veseli, ko vas je v nežni mladosti vedla vaša mati ob roki v cerkev. Takrat so veljale o vas prerokove besede: "Razveselil sem se, ko mi je bilo rečeno, v hišo Gospodovo pojdemo" (Psalm 21, 1). In kakor vas je takrat Gospodar tega svetišča radostno pozdravljal, z isto radostjo vas sprejema še vedno, kadar prihajate k službi božji. Kako krasna je ta beseda: "služba božja". "Sin človekov ni prišel, da bi mu stregli, temveč da bi stregel in dal življenje v odrešenje" (Mat. 20, 28), zato nam ponuja milosti sv. maše, zato nam podaja mano božje besede, zato nam podeljuje svoj blagoslov. Prijatelji, da bi vam On stregel, — hodite k njemu redno in radi, kakor v vaših mladih letih. Kot dete je prišel Kristus na svet, prinesimo mu v dar otroško srce.

Reven je prišel na svet. "Našli bote Dete v plenice povito." Revne plenice — to je bil kraljev škrlat. Tudi ko bi bila deviška Mati ostala v Nazaretu, bi bil prišel Odrešenik v revščini na svet. Toda on hoče biti še revnejši, zato hoče priti na svet pod tujo streho. Kako žalosten je pogled na sveta betlehemska potnika, ki iščeta na predvečer božjega rojstva zavetišče, pa ga nikjer ne najdeta. Če pride kak bogat gost, se takoj najde prostor. Če prosi dober prijatelj za prenočišče, stisnejo se domači vkup in si pomagajo — toda pri tujih, revnih ljudeh skomizgnejo z ramami in pravijo: Ne zamerite, nimamo prostora! S solzami v očeh sta prišla do zadnje hiše — k poslednji na samem stoječi kočici. Sta na širnem polju, pričelo se je že mračiti. Angeli so blizo — lahko bi pripravili rajski vrt v hladni, zimski planjavi svojemu Gospodu. Toda Sin Božji, ki prihaja med ljudi, gre še korak nižje, položi se takorekoč ljudem pod noge. "Lisice imajo brloge in ptice neba gnezda: Sin človekov pa nima, kamor bi naslonil glavo." (Mat. 8, 20.) Na planjavi pod širnim nebom je votlina, ravno prav za pristrešje divjim zverem. Sveta potnika sta vesela, da sta našla vsaj ta kraj, da moreta tu ostati čez noč. In tu prihaja sin nebeškega Kralja na svet. — Tuje jasli so njegova prvo izposojena posteljica . . . In veste, prijatelji, zakaj je prišel Kristus tako na svet? Posvetiti je hotel nekaj, kar je svet zaničeval — iz blata je hotel dvigniti biser, katerega so dosedaj teptali — in ta biser je revščina, je uboštvo! Za hrepenenje po bogastvu, po razkošju, za to niso ljudje potrebovali nikakega zgleda iz nebes, k temu priganjajo človeka že duhovi teme. Toda treba je bilo pokazati, da more biti človek srečen in zadovoljen tudi brez bogastva, srečen in zadovoljen v največji revščini. In s svojim revnim rojstvom je Kristus to pokazal.

In še nekaj naj omenim pri tem takoj. Kaj bi storili, ko bi božje Dete v svojih ubogih plenicah stegnilo proti vam svoje ročice in prosilo, da bi mu pomagali? Kako bi hoteli in mu prinesli vse najlepše, kar imate v hiši! Toda to Božje Dete zase ne potrebuje ničesar — zato pa imate, prijatelji, med seboj sobrate, sosestre na svetu, in o teh pravi Zveličar: "Resnično, resnično vam povem, kar ste storili enemu najmanjših mojih bratov, ste meni storili." (Mat. 25. 40.) Spominjajte se teh besed posebno sedaj v božičnem času! Dajati darove svojim domačim, svojim prijateljem in znancem je lepo — toda stokrat večje zasluženje bote imeli, če ne bote pozabili tudi revežev! Betlehemčani so imeli gotovo pravo očetovsko, materinsko srce do svojih otrok, toda do sodnjega dne se bo oznanjal o njih evangelij, kako so bili trdosrčni, da niso hoteli sprejeti Jezusa, da so povsod odganjali Jožefa, ko je trkal na njihove duri.

Ponižan se je nam rodil Zveličar. "Našli bote Dete v plenice povito in v jaslih ležeče." Jasli — čudna zibelka za božje Dete. Ko je umiral na križu, je odbilo njegovo ljubezni polno srce med dvema razbojniki, tu v betlehemskem hlevu je pričelo biti med dvema živalmi. Po starodavnem izročilu sta stala ob jaslih vol in osel. Zdi se, kakor da si je hotel Odrešenik poiskati na svetu prav najzadnji, najbolj priprosti kraj, zadovoljen je mesto zibelke z jaslimi! Kako čuden tron za nebeškega Kralja! S svojo vsemogočno roko drži kraljeve prestole, sam se pa na njega ni posadil, njemu bi moralo streči vesoljstvo, toda noče, da bi mu stregli, zato se je ponižal in prišel v podobi služabnika na svet.

In vendar je ta ponižani Odrešenik naš Kralj. Mi vsi stojimo pod njegovo zastavo in smo mu obljubili in prisegli zvestobo. Držimo pa li vsi dano mu krstno obljubo tudi v dejanju? Veste, koliko sovražnikov je imel za čas svojega življenja, ki bi ga bili radi ugonobili: "Eradamus eum de terra viventium — iztrebimo ga iz dežele živih, njegovo ime naj se ne spomni več" (Jer. 11, 19) — to je bilo njihovo geslo. Učence so pustili, da so lahko odšli, žene so pustili jokati in zdihovati na njegovem križevem potu, sv. Janeza in žalostno Mater Gospodovo so pustili stati pod križem, v enem dejstvu pa se osredotočuje vse njihovo sovraštvo: "Bolje je, da eden človek umrje" (Jan. 11, 50), tako je proglasil Kajfež. In ta boj traja še vedno. Vera je zasebna reč, tako vpijejo, vsak naj veruje, kar mu milo in drago, če se pa hoče katolik držati vestno in trdno svoje vere, svoje Cerkve, svojih duhovnov, ne — to pa ne gre, to ne sme biti! Puste v miru luterance, mohamedance, budiste, vsak naj ima vero, katero hoče, toda biti katoličan, to ne sme biti, tu nehava vsaka svoboda! Prijatelji, ne dajte se preslepiti, stojte zvesto pri svojem Kralju! Bog nam ni dal nog, da bi pred sovražniki bežali, marveč pred njimi trdno stali! Ni nam dal rok, da bi jih križem držali, ampak jih rabili za versko delo! Ni nam dal jezika, da bi molčali, marveč se oglasili in zavrnili sovražnika, ko nam blati in sramoti naše svetinje! To zahteva od svojih podložnih novorojeni Kralj, Kristus Gospod! ON JE NAŠ KRALJ. Zato pa delujmo za Njega vsak v svojem okrožju! Ni vsakdo poklican za kako veliko delo, toda kakega blagoslova je delo i v malem! In k temu delu je poklican vsakdo izmed nas. Letošnje poletje sem se udeležil pogreba moža, na katerega je zrl s spoštovanjem prijatelj in sovražnik. Tisoči so spremili moža k poslednjemu počitku. In ob grobu je izpregovoril njegov župnik sledeče besede: "Dragi mi prijatelj, zahvaljam se ti, da si me kot duhovnega pastirja podpiral, hišo Gospodovo okraševal, vedel vzorno krščansko življenje, dajal drugim dober zgled in izpolnjeval vestno svoje verske dolžnosti." To so bile poslednje besede ob grobu. Čemu navajam to? Zato, da bi videli, kaj je delo v malem, kaj je podrobno delo, h kateremu je poklican oče v svoji družini, gospodar v svojem domu, mojster v svoji delavnici. In blagor mu, kateremu bo nebeški Kralj rekel: "Dobri in zvesti hlapec, ker si bil v malem zvest, te bom postavil čez veliko; **pojdi v veselje svojega gospoda.**" Amen.

P. Evstahij, O.F.M.:

Pozdrav Božjemu Detetu.

Iz jaslic smehlja
se Dete — Sladkost,
Lepota neba
in Večna Mladost . .

O blažen spomin,
skrivnosti zaklad:
Najvišjega Sin
postane naš brat!

Ozarjenih lic
Marija Gospa,
Devica devic,
ga moli — Boga . . .

Ostal je Gospod,
vesoljstva Vladar,
za zemeljsko pot
privzel si je stvar.

Privzame si Bog
trpeče telo,
da NAS iz nadlog
bi dvignil v nebo . .

Li slutiš skrivnost,
zemljan, ki trpiš?! —
On, Božja Modrost,
izvoli si — križ! —

Da križ bi Njegov
bil nam v blagoslov.
da našli bi spet
nedolžnosti cvet!

Da našli bi mi
pobožnosti žar,
se znova rodi
Gospod naš in dar.

O Jezušček moj,
pozdravljen nocoj,
veselje višav,
o sprejmi pozdrav! . . .

Naj moje srce
Te ljubi gorko,
naj strune zvene
in Tebi pojo! . . .

VESEL IN BLAGOSLOVLJEN BOŽIČ

želita vsem naročnikom, dopisnikom in sotrudnikom in vsem prijateljem lista

UREDNIŠTVO in UPRAVNIŠTVO.

Rev. K. Z.:

Troje slovenskih jaslic.

I.

Skrivnostno in veličastno prihaja sveti večer.

Kakor v snežnobelo svatovsko obleko je oblekla mrzla zima lepo Slovenijo.

Mogočni vrhovi očaka Triglava se bleste ob zatonu zimskega solnca. Tisoče, da, milijarde ledenih kristalčkov mu zakriva njegovo veličastno glavo. Pa v vsakem se kot biseri odsevajo solnčni žarki, da se vidi, kakor bi bil ves srebrn.

Vsi lepi in prijazni grički so se odeli v belo sneženo obleko, da bodo lepi in okrašeni pozdravili sveti večer, sveto noč, sveti Božič.

Vse dolinice so bele. Drevje je posrebreno. Vse vejice so srebrne. Da, še rdečkaste strehe mest in vasic — vse je belo, vse je svatovsko.

In kako bi ne?

Sveti večer, sveta noč, sveti Božič je tukaj.

Ko je zimsko solnce zatonilo, začel je mrak legati na ta lepi košček božje zemlje — na prekrasno Slovenijo in jo zagrinjati kakor v skrivnostni pajčolan.

Sveti večer je tukaj.

Po vseh slovenskih hišah vlada skrivnostno razpoloženje. Vse je čisto, vse snažno, vse omito, vse pometeno. Jaslice so že v kotu, preproste sicer, kakor je narod sam preprost, pa zato mične, ljubke. Delala jih je ljubezen. Delala jih je živa vera slovenske duše.

Zazvonilo je "Ave Maria".

Tisoče zvonov po gričkih in dolinicah se je oglasilo in zapelo svojo milo, prisrčno pozdravno himno svetem Božiču, veliki sveti noči.

Po vseh slovenskih hišah so se zganila slovenska verna srca. Vse čuti blaženost velikega praznika ljubezni. Vse, vse nocoj Bogu! Vse naj se danes posveti velikemu "malemu Detetu!"

S posodo žerjavice v rokah, kjer tli blagoslovljena oljka miru s cvetne nedelje in iz katere se dviga sveti dim — kakor se dvigajo iz src svete misli, sveta molitev, ljubezen, in s posodo blagoslovljene vode hiti zato gospodar od sobe do sobe, po celi hiši, okrog hiše, da še celo v hlev, v shrambe, na pod, pod kozolec, na vrt, vse, vse mora biti danes pokajeno s svetim dimom, vse mora biti danes očiščeno z blagoslovljeno vodo in vse, vse mora biti danes božje.

In ko je to delo storjeno, glej, celo Slovenijo po vseh hišah na kolenih pred jaslicami v sveti molitvi: "Katerega si Devica rodila!" Češčena Marija! Sveta Marija se dviga iz stotisočev slovenskih vernih src, je na stotisočih slovenskih jezikov.

Polnoč je blizu! Sveti trenutek, ko se bo obnovil spomin največjega čudeža v stvarstvu božjem, je tukaj. In zopet! Glej, kako hite trume slovenskih trpinov proti svoji revni cerkvici, hiši božji, da prisostvuje večni daritvi, polnočnici!

O, kako se tajajo tam slovenska pobožna srca sreče in svetega veselja! Kako vriska slovenska duša svoje himne hvaležnosti proti Bogu:

"Pridite, hitimo k jaslicam!
Nebeško dete joka tam.
Mi vsi te častimo, o Dete milo,
Čast, hvalo dajemo . . ."

In kako bi ne! Danes bolj kot kedaj preje.

Konec je strašne vojske. Konec pa tudi tisočletne sužnosti, krutih sovragov Slovanstva. Mir se vseluje le počasi med narode. Svoboden je Slovenec v svoji svobodni domovini. Ni še vse, kakor bi moralo biti. Pa kaj to! Svoboda je tu! Da so le z rok težke verige sužnosti! Da je le prepoden rabelj, ki je zadiral meč v slovensko srce, ki je moril slovenski jezik in stegal svoje klete prste po slovenski lepi zemlji, da mu jo ukrade.

O lepi Božič v svobodni domovini svobodnega naroda, ki si danes praznik boljših nad za prihodnost, praznik naše boljše bodočnosti!

II.

Zoperne in odurne sirene so odtulile po tovarnah in rovih širne Amerike delopust delavcu trpinu. Utrujeno hiti delavstvo domov iz tovaren. Vsi vozovi pouličnih železnic so natlačeni. Delavstvo se stiska vanje. Delavstvu se mudi domov, zato se grabijo za ročaje "kar", da bi ne bilo treba čakati druge, četudi je druga že pripravljena. Gre samo za par minut razlike. Vendar nocoj se vsakemu bolj mudi domov kot druge večere.

Gosti oblaki dima vise nad mesti Združenih držav in mrak lega na zemljo hitreje kot druge dni. Po mestnih ulicah zagore cestne svetilke preje kot drugikrat.

Po uličah, ki so trgovske, mrgoli ljudi. Po trgovinah z živili je posebno živahno. Cele kupe je tam božičnih drevesec. Vse zbira drevesca. In ko so si kupci izbrali primernega, hite ž njim proti domu.

Doma je vse živahno. Otroci so že komaj čakali drevesca. Cele velike zavitke imajó že srebrnih nitk, bele vate, ki bo predstavljala sneg, zvezde in zvezdice, angeljčke, hruške, jabolka, raznih steklenih pisanih okraskov, vse, vse je bilo že pripravljeno, da bo drevesce kolikor mogoče okrašeno. Tudi elektrika je že zvezana in male barvane lučke, ki naj bodo speljane po drevescu, so že vse preskušene in v redu. In ko pride še drevesce, kako veselje! Vse hiti okrog njega, da bo preje ko preje okrašeno, da bo sneg lepo uprizorjen, da bodo srebrne nitke, ki naj predstavljajo ivje, lepo razpredeno. Eden speljava električne lučke, drugi srebrne nitke, drugi zopet obešajo okraske in sadje. Da, da, slavnostno veselje vlada po vseh hišah, vse dela in vse hiti. Danes je pač sveti večer. Drevesce mora biti kmalu gotovo, kajti nocoj bo hodil po hišah čudni naš ameriški božični svetnik, mož z veliko sivo brado, v rudečih hlačah, v rudeči suknji in veliko "culo" na rami in bo delil božične darove. Vse ga že nestrpno čaka. Vsak pričakuje lepih darov. Manjši otroci so mu pisali že pred tedni ljubezniva pisma in ga prosili raznih stvari, katere si žele. In prišel bo skozi dimnik. Zato trêba na poličko pri peči, kamor vodi dimnik, obesiti nogavice, največje, ki so pri hiši, da bo šlo več notri.

Ko je to gotovo, treba na okno še božično svečo, treba na vsako okno božični venec z božičnim zvončkom, na stropni električni luster treba v vsaki sobi velik rudeč božični zvon, da bo zvonil sicer tiho, vendar za srca dovolj glasno božično himno betlehemskemu detetu, ki bo po katoliških hišah ležalo v lepih kupljenih umetniških jaslicah pod božičnim dreveščkom.

In pri večerji nocoj, kako vlada vsepovsodi slavnostno razpoloženje! Vse prešinja neko posebno čustvo svete noči. Celo leto se ni morda molilo, se ni mislilo na Boga. Nocoj je izjema vsepovsodi. Nocoj se moli. Nocoj se je ogrela tudi mrzla, materijalistična ameriška duša. Ni se namreč mogla ustavljati veliki sili, velikemu in mogočnemu vplivu mogočnega malega "novorojenega kralja v Betlehemu".

Tudi v slovenskih hišah po širni Ameriki se danes godi enako. Tudi vse slovenske hiše so danes razsvetljene. Mladina kramlja veselo v svoji angleščini in prepeva svoje božične pesmi. Gramofon igra same božične pesmi. V presledkih igra sedaj eden sedaj drugi na glasovirju božične skladbe.

In čuj! Kaj je to? V "parlorju" je nekaj zaropotalo.

"Santa Claus! Santa Claus!" so zakričali otroci vsi vprek in vse hiti iz obednice v "parlor".

Da, res! Santa Claus je že bil tu! Glej pod drevescem cele kupe raznih "box" in zavitkov, vse povito s srebrnimi nitkami, vse zavito v božični papir z venci iz zbodičevja. Vse plane na te darove! Vsak išče svoj "prezent". Vse je veselo! Vse slavnostno!

In kako bi ne?! — Sveti večer je tu! — "Christmas" je tu! "Santa Claus" je bogato obdaril vse z darovi.

Potem pa v cerkev k spovedi. Jutri zjutraj pri "polnočnici", ki je šele zjutraj ob petih, mora vse k sv. obhajilu, da bo praznovalo pravi božič, ko bo betlehemsko detece prišlo v srca pobožnih vernikov pod podobo sv. hostije in slavilo božič z vsakim krščanskim, vernim srcem.

Da, lep je božič tudi tam v mrzli Ameriki, tam v tujini. Posebno za mladino.

Starejši pa? Tisti, ki so prišli sem v to tujino iz ljube domovine, ker jih je pognala težka skrb za ljubi kruhek, ki ga jim domovina ni mogla dati.

Da, starejši so tudi veseli, se tudi radujejo lepega božičnega drevesca, se vesele krasno ozaljšane svoje slovenske cerkve, svetega skupnega božičnega sv. obhajila, lepe slovenske božične pesmi, ki jo poje cerkveni zbor. Da, vesele se tega . . .

Vendar pa! . . .

Kaj, vendar pa?

Na tujem so! Vse to je lepo! Vendar, kaj je oče, slovenski naseljenec, danes tako otožno zamišljen sredi svoje vesele in rajajoče družine? Kaj je materi, izseljenki, danes, da ne delí svetovečernega veselja z otroci?

Tujina!

Nova domovina je to njih. Ljubijo jo! Nič več ne bodo videli lepe slovenske domovine, mile "hišice očetove" tam daleč za morjem, v gorski vasi. Celo leto so se malo spomnili na dom. Danes pa? . . . Nocoj pa? . . .

Zastonj je! Tujina je lepa, bogata. Dom pa le ni!

In neprenehoma jim uhaja duh nazaj čez morje domov. Danes se pa polašča vsakega neko čudno, nerazumljivo domotožje. Gramofon igra slovenske pesmi! V cerkvi je slovenska pesem . . . Mladina, otroci — pa vsi angleški.

Očetje, matere bodo legli v grob. Z njimi bo pa legla — slovenska duša. Otroška je že ameriška in ameriško njih srce.

In na sveti večer se to čuti, kakor celo leto ne tako.

Samo ena je tolažba: ni se ohranilo slovenstvo. Ohranila se je pa očetova slovenska vera.

Božična sveta noč, božični prazniki, lepi ste Slovencem tudi v tujini! Pomešani ste sicer z grenko kapljo tihega domotožja, vendar ste prazniki lepega upanja, da bo ameriški Slovenec, nov Amerikanec, ostal zvest temu betlehemskemu detetu — ostal veren katoličan!

III.

Tihi mrak je legel tudi po krasnih poljanah lepe in cvetoče Goriške. Kraške pečine je zavila lahna meglica v bel pajčolan, da bi skrila njih revščino in pomanjkanje za nocojšni sveti večer, ko prihaja sveti Božič. Tužna Istra leži mirno in slavnostno ob nesrečnem "morju adrijanskim, nekdaj še slovanskim". Tudi na njo je padla sveta božična noč.

Po revnih bajticah bednega Krašovca se tudi prižigajo luči druga za drugo. Po lepi Goriški je zavedni Slovenec tudi končal svoje delo in družinice se zbirajo okrog revnih jaslic, kjer so jih sploh še zmogli.

Sveti večer je tu! Cel svet se raduje in ga v veselju pozdravlja. Po milijonih hišah božično veselje, božična radost. Iz milijona hiš doni božična vesela pesem.

Na Goriškem? V nesrečni "Veneciji Julijski"?

Tiho sedi narod okrog svoje revne večerje.

Nič petja! Gorje! Slovenska pesem bi bila izdajalska! Fašistovski špijon pod oknom bi jo čul. Potem pa gorje ti, ubogi suženj! Gorje ti, nesrečni prodani trpin. Še nocoj bi razpodili tvojo družinico, te vlačili po ječah, te pretepali, ti vlivali v usta ricinovega olja . . . Tiho! Tiho! Bog obvaruj peti!

In mladina? Otročiči?

Milijoni otrok se veseli lepega svetega večera po svetu.

V nesrečni deželi slovenskih sužnjev . . . vse tiho! Naj poje slovenski otrok v jeziku narodnega morilca? Naroda, ki tepe očeta in mater? Ki ga strada, da poginja narodne in gospodarske smrti?

Da, v šoli so mu to ukazali! Pa naj to stori? Kako naj se veseli otroška duša, ko pa mati joka? Ko iz očetovega očesa sili solza?

Ne, ne more!

In v cerkvi? Da, ali bo nesrečni suženj našel vsaj tukaj kapljico tolažbe? Bo tu slovenska božična pesem vlila vsaj kapljico hladilnega balzama na globoko zevajočo rano srca?

Tuj duhovnik osovraženega naroda tlačiteljev stoji pred oltarjem.

Kjer je pa še slovenski duhovnik, mora molčati. Greh izdajalstva bi bil, ko bi si drznil tolažiti svoje sosužnje! Fašisti so v cerkvi. Pazijo na vsako njegovo kretnjo, na vsako njegovo besedo. Ne! Ta slovenski "schiave" — suženj, — mora poginiti in sicer poginiti brez tolažbe.

Molče, s sklonjeno glavo, s strtim srcem, pristopa tudi nocojšno noč slovenski duhovnik v zasedenem ozemlju pred oltar Gospodov. Kako naj poje, če mu pa jok sili iz srca? Če pa slovenska duša kriči v obupu, strašnem obupu suženjstva, iz katerega ni videti več rešitve!?

"Naznanjam vam veliko veselje! Rojen vam je Zveličar!" Nam je rojen? Ne! Za nas ne! Vzeli so ga nam! Za nas ga je umoril že Herod. Narod ne gine samo narodno, temveč tudi versko. Oholi gospodarji so zastrupili svojemu slovenskemu sužnju ne samo slovensko srce, temveč tudi slovensko verno dušo. Ugasnili so v njej lučko vere, kajti ugasnili so upanje, pogazili vse nade . . .

O sveti Božič! Lep si, lep! Pa ne za slovenskega sužnja v Primorju! Bolj kot preje celo leto čuti slovenski suženj težo svojih suženjskih verig, v katere je uklenjen. Te verige se nocoj ne zajedajo samo v meso, temveč v dušo, v srce, globlje kot preje celo leto. Uničen je! Uničen narodno, uničen versko . . . brez nad . . .

* * *

"Naznanjam veliko veselje. Rojen je Zveličar!"

Res? Je res že rojen Zveličar, Odrešenik tudi za te nesrečne sužnje?

O, sveto betlehemsko Detice, ki si napolnilo celi svet s svetim božičnim veseljem, glej to nesrečno ljudstvo! V strašni sužnosti ječi.

"Vi, oblaki ga rosite! Ali zemlja ga naj da!" kriče proti nebu v strašnem obupu.

O, ne pozabi, ne pozabi teh sužnjev brez nad, brez upov!

O, daj, da pride tudi za ta narod sveta božična noč, ko se bo rodil nov Zveličar, ki ti bó rešil ta narod nazaj, za te, čigar je bil tisoč let, in ga zopet pripeljal pred tvoje jaslice, da te bo molil, kakor te je preje nad tisoč let. Reši ga! Reši ga! Edino ti ga moreš rešiti!

O sveta božična noč! . . . Ti tužna noč za slovenskega sužnja pod kruto italijansko peto! Boš vedno taka?

Ne, ne! To ne sme biti! To ne more biti!

S solzami v očeh klečimo nocoj pred teboj, o betlehemsko Detece, in te prosimo: Reši jih! Reši jih!

Januš Golec:

Zobe je pozabil doma.

Ko sem služboval v predvojnih časih na hribovskem Remšniku, smo prištevali k izobražencem naše stalne mize v krčmi pri cerkvi tudi Harlakovega čevljarja Hanzla. Prav v čislih je bil po celi župniji, ker je razumel svojo obrt, bil priden delavec in samskega stanu. Živel je skupaj s svojo priletno materjo v Harlakovi kajži pod cerkvijo. Mati, ki mu je gospodinjila, se je vedno bolj starala in prigovarjala sinu, naj bi si izbral ženo, ker ona ne bo dolgo več. No, naš Hanzl je sicer rad govoril o ženskem spremstvu skozi življenje, vendar matere ni posluhnil glede ženitve, ker je znal, kolika pokora sta dve ženski pri mali kočuri in še manjšem gospodinjstvu. Kakor hitro je izselila smrt mater iz Harlakove kajže, je sklenil tudi naš Hanzl, da postane še taisto zimo zakonski mož.

Krčmar, mi smo mu rekali virt, mu je izbral nevesto v sosedni župniji na Kapli. Kapličanke so bile na glasu kot lepe, bogate ter brze za gospodinjstvo.

Stalno omizje pri virtu je sklenilo, da se podamo: Hanzl, virt, njegov brat Peter in moja kaplanska malenkost na Kaplo v ogledi, in sicer še pred Božičem. Prvotno smo obljubili, da bomo molčali o našem ženitovanjskem načrtu in to osobito napram ženskam, vendar se je raznesla govorica: Šuštar Hanzl se bo ženil na Kapli, in to pri Birtičevi Liziki. Nikdo ni sumil na kak neuspeh in celotno naše omizje je bilo prepričano, da bo že pred pustom gospodinjila v Harlakovi kajži Kapličanka Lizika, katero je poznal na videz edini virt.

* * *

Prav debeli sneg je pokrival pred Božičem leta 1912 Remšnik in celi Kozjak. — Mrzlega, vedrega jutra smo se zbrali pri virtu, da jo mahnemo na Kaplo po nevesto za našega Hanzla. Ženin je tičal v novi obleki, novih čevljih, pod novim klobukom in je imel tudi košate mustače namazane, da so dišale ter štrlele po koncu. Starešina virt je ogledoval svojo žrtev od vseh strani, bil je glasno zadovoljen z zunanjostjo in pripomnil pri odhodu:

"Hanzl, med potjo ti bom dal še en dober nauk, katerega si dobro porini v uho in pamet."

Mrzlo je bilo, da nam je škripalo pod nogami, ko smo se poglabljali v grabe in lezli navkreber proti Kapli. Hanzl je stopal tik za virtom v pričakovanju nauka iz njegovih ust, katerega si bo moral dobro zapomniti. Govorili smo med potjo veliko in šele pri povzdigu na zadnji klanec, ko smo že videli kaplanski zvonik, se je obrnil starešina proti ženinu z resno opazko:

"Hanzl, šikan si danes od nog do klobuka. Veš dobro, da nimaš v obeh čeljustih niti enega zoba in da ti prikrivajo to za ženina veliko napako košate brke. Lepega obraza si, če imaš zaprta usta, ako pa odpreš lape (usta), se ti raztegnejo do uses in ti je videti prav do goltanca. Za ženina je ena najlepših lastnosti, ako je pri snubitvi lepo tih in pusti govoriti spremljevalce. Ti mi danes vpričo neveste nimaš ziniti niti besedice, da ne bo zbegnila pred notranjostjo tvojih ust. Lizika pred poroko ne sme videti, da nimaš niti enega pravičnega zoba, po poroki se bo že privadila tudi temu nedostatku. Ti se izvoljenki na lahno smehljaj, jo pogladi po roki ter jej od časa do časa pomežikni z očesom, a lape (usta) drži zaprta za glasno govorjenje."

Tako se je glasil edini ženitovanjski poduk, katerega je zabičal našemu ženinu preizkušeni starešina. Hanzl je obljubil popolno pokorščino v veri: virt že ve, kaj govori, saj je gonil že bogzna koliko Remšničanov na ogledi po obeh bregovih Drave.

Ko smo prisopli na Kaplo, sem ostal jaz v krčmi in le oni trije so se podali na nevestin dom, ki ni bil daleč proč od gostilne. Čakal sem vendar le nekaj ur, predno so se vrnili ogledniki na kosilo. Že koj prvi pogled na došle me je prepričal, da so opravili dobro, ker se je virt zadovoljno muzal. Hanzl že držal nevesto za mezinec na roki. Prišla je zraven še nevestina mati in starešina nas je vse posadil za pogrnjeno mizo. Ženinu nasproti je sedela na moje začudenje nevesta, poleg mene Hanzl, med virtom in Petrom stara Birtička.

Res lepa je bila Lizika. Večja od Hanzla, rdeče zdravega obraza liki binkoštna zrela črešnja in že njeni beli roki sta mi povedali, da mora biti po poklicu šivilja. Ko se je nasmehnila, je kazala bele zobe, ki so bili gotovo vsi njeni.

Molili smo, jedli in šele po končanem kosilu pri kozarcu vina sem zvedel, da je cela ženitvanjska zadeva v čisto ravnem tiru in se bo treba samo še pogovoriti o malenkostih, katere bo prenesla nevesta iz Kaple v remšniško Harlakovo kajžo. Doto ter balo je narekoval Bartički starešina; Peter ter jaz sva zabavala nevesto; Hanzl je tiščal obe roki v žep in bil tako zaljubljen, da se je potil curkoma. Govorili smo mi trije ogledniki, stara Birtička je prikimavala, nevesta se je nasmihala pritajeno ženinu, le ta se je samo potil in molčal, držeč se virtovega nauka: Ne odpiraj lap, dokler ne bo Lizika čisto tvoja!

Virt je bil celo tako previden starešina, da je beležil pred Birtičko črno na belem, kaj vse bo dala hčerki, da ne bo pozneje po poroki nepotrebnih prepirov radi višine dote in obsega bale. Ko je bilo vse napisano, je čital na glas pred podpisom zapisnik, da bi bili vsi lahko priče glede vsebine ženitovanjske pogodbe. Zapisnik je bil prečitan in prva bi ga naj podkrižala Birtička. Stara je že držala za pero, vsi smo gledali na njeno roko, pa je izvlekel Hanzl obe roki iz žepa, ju položil na mizo, odprl usta na široko ter globoko kot Postojnska jama in vprašal na glas:

"Mati, ka — pa — tisto — šekasto — kravo — mi — bote — tudi — dali?"

Birtički je padel peresnik iz roke, nevesta je prebledela, Hanzl je zapiral počasi usta, le starešina je siknil:

"Ferdamani todl!"

Nevesta si je nategnila škrica na ruti, vstala, nekaj pošepnila materi in vrata so se zaprla za njo. Hanzl je imel zaprte lape, je rival roke v žep, a Birtička ni hotela dokončati že začetega križa na ženitovanjski pogodbi. Lizike ni bilo več nazaj in stara je bila resnega mnenja, da je sploh ne bo, ker je pozabil ženin doma vse zobe!

Si pač lahko predstavljate nas osmešene ogledniké, ko je še stara smuknila pri vratih in je zabijal starešina skesanemu Hanzlu v uho: Ferdamanega todla, ki ni mogel držati lap niti do podpisa pogodbe.

Ceho je moral plačati mesto užaljenega virta šuštar, ki je imel do nas vseh le eno prošnjo: "Ne povejte sramote nikomur."

*

Vsako predpustno nedeljo so čakale radovedne Remšničanke na Hanzlov oklic, toda zaman. Mi ogledniki smo tolažili vse radovedneže, kar še ni, bo! O izvanredni odklonitvi smo molčali, ker bi se bila sicer tudi nam smejala cela župnija in to celi predpust, ki je bil ravno taisto leto posebno dolg.

Ravno na pepelnično sredo proti večeru sem pil pri virtu v krogu vsakdanjih prijateljev čaj, ko je vstopil Hanzl in opomnil krčmarja, naj mu da one težko okovane čevlje, da mu bo pozadelal nocoj. Rane na čevljih je motril Hanzl, pri vratih kuhinje ga je opazovala virtova dolgoletna dekla Lona.

O Loni se je govorilo, da je hrepenela po posesti šuštarjevega srca, a on ni maral za njo, ker mu je bila preveč jesenska ter vsiljiva. Naenkrat se je ta Lona nasmehnila pri pogledu na Hanzla, ki se niti zmenil ni za njo, stopila k njemu, ga potrepljala po rami in pripomnila škodoželjno ter glasno:

"Hanzl, ko boš šel v drugič se ženit na Kaplo, ne smeš pozabiti doma zob."

Šuštar je zasadil svoj pogled v zbadljivko, košate mustače so se mu stresle v vzbujeni jezi, pograbil je okovani čevelj za sprednji del in siknil:

"Kaj si rekla, baba?"

Lona se je še enkrat nasmehnila ter ponovila:

"No, kaj boš hud, saj ti je rekla Birtičeva Lizika, da te noče, ker si pozabil kot ženin zo . . ."

Ni utegnila končati celega stavka, že se je razlegel glasni: čap! Lona je kriknila na ves glas, izpljunila kri in po tleh je nekaj zaškrebetalo, kakor bi izsipal drobne kosti.

Z okovano peto preko ust udarjena je vpila od bolesti. Hanzl je položil čevelj na mizo s pripombo:

"Sedaj boš tudi ti lahko pozabljala zobe doma!"

Harlakov Hanzl je plačal na sodišču izbite Lonine prednje zobe, a od onega pepelničnega večera ga ni podražila nobena Remšničanka na glas, ker je pozabil kot ženin na Kapli zobe doma na Remšniku!

Seveda.

Žena: "Kaj misliš, ali je bil tisti golob, ki je prinesel zeleno vejico v Noetovo ladjo, moškega ali ženskega spola?"

Mož: "Gotovo je bil moški, sicer ne bi tako dolgo časa zdržal z zaprtim kljunom . . ."

Januš Golec:

Moj sinko je imel konjička dva...

Pri naši hiši smo redili po več parov volov, a le enega konja, da se je peljal eden ali drug po opravkih. Oče je bil resnega mnenja, da se priredi pri volih več nego pri konjih in povrh je še vol veliko manj občutljiv kot konj.

Ko sem se vrnil iz vojne in bolnice domov, smo imeli mršavo kobilše, kateremu ni bilo več mogoče ugotoviti let po zobeh. In s to črnikasto kobilico me je peljal Rus Nikifor na zelo imetno gostijo. Na kolovozu pod farno cerkvijo so bile globoke in široke mlake, da se jim ni bilo mogoče izogniti. Zapeljala sva v eno tako mlakužo. Kobilše je postalo in se ni ganilo nikamor. Do tedaj niti vedel nisem, da je mrha štatljiva. Omenil sem potrpežljivemu Rusu, naj ošvrkne štatljivko z bičem preko ušes, ker vendar ne bova čakala na konjsko milost celo uro v mlaki. Nikifor je izvršil moj recept, a jaz sem okusil, kako blato hranijo mlake moje rojstne župnije. Kobilše je začelo brcati po mlaki, me vsega oštrafotalo, z mesta se pa ni ganilo.

Bil sem oblečen v lepo zlikano vojaško uniformo, — skrbno pripravljen za imenitno gostijo in naenkrat ves polit z mlakužastim blatom. Oba z Rusom sva začela udrihati po kobilici — vse zastonj! Nič ni pomagalo, moral sem z voza in stopiti do kolena v blato. Ko je mrše videlo, da nisem več na vozu, je skočilo z Nikiforjem vred v galopu iz mlake in naprej.

Blaten od glav do pet, saj tak nisem mogel v fino družbo, moral sem domov, da me očedijo. Da nisem na povratku od mlake do doma molil, bo uganil vsakdo. Med iztresanjem jeze sem se zaklel, da bom sam prodal presneto štatljivko in kupil par konj, ki spadata v naš hlev. Mati so bili z menoj istega mnenja, da je treba cigansko mrše prodati in kupiti konja, ki bosta za koleselj in težki voz.

Na omenjeno gostijo me je peljal stric s svojo kobilo in mi je zaupal med potjo, da so najboljši konjski sejmi pri Sv. Ivanu v Zeleni na Hrvaškem.

Povdariti še moram, da sem si domišljal jaz tedaj, ker sem si pridobil v večletni vojaški službi znanje o konjskih vrlinah in napakah, da me ne bi prekanil niti cigan, kaj šele navaden konjski barantač.

Kmalu po gostiji sem se odpravil na konjski sejm v Zeleno in tudi stara štatljivka "švarca" je morala zraven. Na sejmu je bilo dovolj živega blaga, ker na Hrvatskem ni bilo onih prisilnih živinskih rekvizicij, kakor pri nas na Štajerskem. Izmed vseh na sejmišče prignanih konj sta se meni dopadla dva rujavkasta, ki sta kazala koj na prvi pogled največ čilosti in živahnosti. Bila sta primerne rasti za koleselj in težo. Z Rusom sva bila kmalu v pogajanjih z lastnikom teh lepih živali. Konja smo vpregli v koleselj in v težki voz, da ne bi kupil štatljivca. Vajeti je prepustil Hrvat meni in Rusu, ker je povdarjal, da sta konja za tek in težo brezhibna. Ni pretiraval, ker sta živali brzeli pohvalno po ravni cesti, vlekli navkreber in nista kazali nobenih znakov pretirane plašljivosti. Bili sta obe kobili in sicer ena 4, druga 6 let in si ju lahko gladil mirno po glavi, hrbtu in trebuhu. Ker je napravil lastnik po zunanjosti in obnašanju najboljši utis, sva si bila kmalu edina za 14 tisoč kron za obe in še štatljivko mi je pomagal prodati revnemu Zagorcu, ki je vozil okrog po selih glinasto in porcelanasto posodo.

Peljala sva se iz Zelene z Rusom po popitem likofu prav židane volje. Sedel sem sam zadaj na vozu v ponosu, ker se mi je prva kupčija z živim blagom posrečila tako sijajno. Živali sta brzeli od Sv. Ivana do doma brez priganjanja in ošvrkovanja z bičem.

Doma se je vršil temeljit pregled od vseh članov naše mnogoštevilne družine. Največjo hvalo so peli moji kupčijski sreči in poznavanju konj mati, ki se bodo odslej vozili kot kmetica in ne — kot ciganka! Oče niso skraja nič rekli, ko so ogledovali živali, le na koncu so me potrepljali nekako pohvalno po rami ter zapeli tako napol: "Moj sinko ima konjička dva . . ."

Kupil sem še koj drugi dan novo, lepo rumeno opremo za obe kobili in nato sem se peljal kot Elija enkrat v sosedno vas, drugič v trg, kjer sem žel povsod priznanje mojim kupčijskim zmožnostim.

* * *

Par dni po prvi bahariji z novimi konji se je začela osem dni trajajoča božjepotna pobožnost ob Mali Gospojnici na Sv. gorah. Šel sem pomagat in seve sem se moral ločiti od predragih mi živali, na kateri sem bil tako ponosen, ker sta bili moja prva živa last.

Tako v sredini te pobožnosti so prišle na Goro moje sestre in mi zaupale, naj pridem domov, ker konja nič več ne jesta in pada z nju meso kar vidno, kakor da bi ga česal z grebenom.

Ti moj Bog ti, kako me je pogrela ta vest, a sem se tolažil, da ne bo tako hudo, ker ženske se pač ne spoznajo na konje. Akoravno sem prikrival po možnosti notranjo vznemirjenost, nisem mogel več strpeti do konca pobožnosti in sem odšel poprej domov in naravnost v hlev.

Mesto iskrih in poskocnih dveh živali zagledam v jasli nemo bulječa in že do kosti oglodana krampa, ki se niti ozrla nista, ko sem vstopil in ju poklical po imenih.

Stopil sem bliže. Konjema so se tresle noge, jasli polne najboljše krme, a nobeden se niti zmenil ni zanjo, bila je nedotaknjena. Rus mi je zatrjeval, da ju je hranil v moji odsotnosti pravilno, da sta stali kobili vedno v hlevu, vendar nočeta nobene krme že par dni.

Poklical sem živinozdravnika. Ogledal si je bolnika v hlevu in na prostem, otipaval od vseh strani, skimaval z glavo in končno predpisal kolmož med otrobi, ker konja sta morala nekaj požreti.

Za živinozdravnikom so prihajali domači mazači. Nobeden ni spoznal bolezni, vsak je nasvetoval uporabo kake coprnije. Laporški Peter mi je prigovarjal resno, naj zadelam na hlevu vsa okna in vse odprtine tako, da bode prihajala solnčna svetloba pred konjske jasli skozi eno samo špranjo. Pri taki razsvetljavi naj spustim skozi strop na motvozu v košarici nabrane štiriperesne deteljice med oba konja. Ako bosta hlastnila po tej vraži oba, bosta ozdravila, ako le eden, bo eden poginil — drugi ozdravil.

Naša stara Roza mi je zatrjevala med jokom, naj pošljem takoj po Pintekovega Jurča, da bo nalovil modrase, jim porezal glave, ona bo potem te strupene glave položila na žerjavico in s tem podkadila oba bolnika. Modrasove glave na žerjavici izženejo vsako bolezen.

Tako in enako so se glasili zdravniški nasveti mojih sosedov; konja sta od dne do dne bolj slabela, ker nista marala vzeti prostovoljno prav ničesar. Zadnja dva dni pred smrtjo niti stati nista več mogla.

Peljal sem se do Hrvata, od katerega sem kupil oba konja. Povpraševal sem po njem po celi Zeleni ter okolici. Nikdo ni znal, da bi bil kateri od tamošnjih konjerejcev prodal kar dve kobili na Štajersko.

Ko sem se vrnil iz poizvedovanja za Hrvatom domov, mi je prišel Rus povedat že od daleč, da bom moral poklicati konjederca, ki bo poginjeni živali odpeljal ter odrl.

(Dalje na 4. str.)

Želite imeti $100?

Kako dobro se človek počuti, ako ima za Božič prihranjeno posebno vsoto denarja, kot n. pr. $25., $50. ali $100., s katero potem nakupi primerna darila za drage domače in prijatelje.

Pa če tudi nahranjene vsote ne porabi v ta namen, naloži jo lahko potem v hranilno knjigo po 3% obresti in pripravljen ima sam svoj rezervni sklad, ki mu je na razpolago za vsak slučaj.

Pridružite se našemu božičnemu klubu za 1928.

ki se sedaj snuje, in navadili se bote sistematičnega štedenja, ki je gotovo ena izmed najbolj hvalevrednih navad.

Plačuje se lahko po 25c., 50c., $1.00, ali več na teden, ali pa oni teden, kadar imate plačo.

LETOS SMO RAZDELILI SKORO $200,000 MED ČLANE; ALI STE BILI TUDI VI MED NJIMI?

THE JOLIET NATIONAL BANK

JOLIET, ILLINOIS.

Premoženje nad sedem milijonov dolarjev.

Obenem tem potom voščimo vsem našim vlagateljem in klijentom radostne in zadovoljne božične praznike in srečno uspeha polno Novo leto!

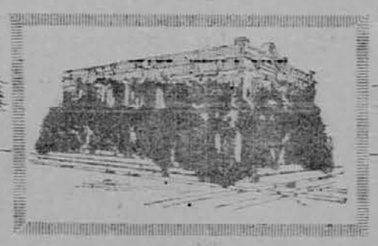

METROPOLITAN STATE BANK

2201 W. 22nd Str. Chicago, Illinois.

želi vsem svojim vlagateljem in klijentom radostne božične praznike in srečno, zdravo in uspešno Novo leto 1928!

Božični Hranilni Klub
(CHRISTMAS SAVINGS CLUB)

navadi človeka sistematičnega varčevanja. Prihranjeni denar v božičnem hranilnem klubu pride človeku prav, kadar se najbolj denar potrebuje, za nakup raznih božičnih daril, itd.

Začnite in vpišite se takoj v naš božični klub, da boste lahko praznovali z radostjo božične praznike v prihodnjem letu.

NAUČITE VAŠE OTROKE

takega sistematičnega varčevanja. Z vsakim malim zneskom lahko začno in prinašajo potem tedensko v hranilni klub.

NE POZABITE,

da mali znesek na teden, ki ga vplačate v božični hranilni klub, Vam bo prinesel vesel Božič v prihodnjem letu!

PRISTOPITE V BOŽIČNI HRANILNI KLUB!

Naša Banka

je pod vladnim nadzorstvom in pod strogim nadzorstvom "Clearing House."

Kapital in prebitek....$ 400,000.00
Kapital in prebitek....$ 340,000.00

Uradniki:

JOHN B. BRENZA, President
JOHN KROTKAS, Vice-president
S. A. SZYMKIEWICZ, Vice-president
STEVE S. TYRAKOWSKI, Vice-president
JULIUS C. BRENZA, Cashier

Direktorji:

JOHN B. BRENZA, JACOB TYRAKOWSKI,
JOHN KROTKAS, EDWARD MAU,
S. A. SZYMKIEWICZ FRANK GRILL,
JULIUS C. BRENZA, J. MACKIEWICH,
JOS. ZIENTEK, ALEX DARGIS.
EMIL A. BASENER,

Varnost

je najboljše geslo za vsakega človeka pri delu in povsod.

Naša banka je kljub temu, da je s svojim načelstvom pod stalnim državnim in vladnim nadzorstvom tudi v zvezi s chicaško "Clearing House Association", kar je najboljši dokaz, da je zavod vreden vsega zaupanja vsled dobre protekcije za vse slučaje.

Zato ste kot klijent te banke popolnoma zagotovljeni glede varnosti v največji meri, ker vaše vloge so najbolj zavarovane.

Mi plačamo po 3% obresti na vloge. Posojujemo, zavarujemo vsakovrstno poslopje proti ognju, tornadom, itd. — Dajemo v najem varnostne bakse, prodajamo hipoteke in bonde, ki dajejo 6% obresti. — Pošiljamo denar na vse strani sveta. Naša banka je dovolj velika, da Vam postreže v vseh ozirih!

Malo zabave za sv. večer

GRAŠČAK IN KMET.

Lea Fatur:

(Povest iz starih časov.)

Kmet je šel iz sejma pa je srečal svojega graščaka. Bilo je v časih, ko je bil kmet še graščakom podložen. Graščak kmeta vpraša: "Je bil velik sejm?"

"Nisem ga meril," odgovori kmet. Graščak mu pojasnjuje: "Jaz mislim, če je bilo na sejmu dosti ljudi."

"Nisem jih štel," se je otresel kmet. Graščak se je smejal: "Ti si res brihten!-Zato pa pridi jutri o polenajstih v grad k meni na kosilo."

"Pridem, hvala lepa za čast," je pozdravil kmet in šel svojo pot naprej. Doma je pa povedal svoji ženi, kako je odgovarjal graščaku. Žena je začela tarnati: "Izgubljeni smo! Kaj bo naredil iz tebe gospod!"

"Krvave klobase," se je zarežal mož in se spravil v posteljo, potegnil odejo čez glavo in pustil ženo, naj stoče. Žena je premišljevala, kako bi utolažila užaljenega gospoda graščaka. Naročila je zjutraj sinu, naj ulovi lepega, velikega zajca. Zbudila je potem moža zgodaj in ga učila, kako naj se graščaku pokloni in kako naj prosi odpuščanja za besede, ki jih je govorilo vino.

Mož je poslušal, a ni slušal ženo. Skril je zajca pod plašč in hajd v grad.

Graščak je bil v stolpu in je gledal, kdaj pride prebrihtni kmet. Ko ga je zagledal, je dal pasjemu hlapcu znamenje, naj izpusti pse.

Kmet je šel ravno po mostu preko grajskega jarka, ko so prileteli psi nadenj. — Urno izpusti zajca, zajec v njive in preko njiv pred gradom — psi pa za njim, hlapci za psi.

Kmet pa je šel merit nič tebi nič v obednico, se malo poklonil in sel k mizi. Prinesli so juho. Kmetu pa niso dali žlice. Graščak je pojedel svojo juho zlastno in rekel: "Bedak, kdor svoje juhe ne poje!"

Kmet je namočil kruh v juho, jo posrebal iz kruha, namočil kruh spet, na koncu pa pojedel kruh in rekel: "Bedak, kdor svoje žlice ne poje!"

Prinesli so ribe. Ena je bila velika, druga pa majhna. Sluga je postavil krožnik tako, da je bila velika riba pred graščakom. Kmet je pa krožnik zasukal tako, da je prišla velika riba pred njega. Graščak jo je spet zasukal. Nazadnje natakne kmet malo ribo na vilice in jo drži k ušesu.

"Kaj pa pomeni to?" ga vpraša graščak.

"Moj oče je utonil v vašem ribniku, pa sem ribo vprašal, če kaj ve o tem."

"In kaj je rekla?" se je zabaval graščak.

"Pravi, da je premlada, da bi kaj vedela, ampak ona velika pa da gotovo kaj ve."

"Pa povprašaj veliko", dovoli graščak. Kmet jo natakne na vilice in drži časek k ušesu — nakrat ji pa odgrizne glavo. Graščak skoči:

"Kaka predrznost je to?"

"Vprašal sem ribo po svojem očetu, pa je rekla, da ga je ona požrla. In zato bom jaz njo."

Kmet je pojedel lepo ribo. Nato mu pravi graščak: "Stopi v klet po vino."

Naročil je pa hlapcem v kleti, naj kmeta dobro pretepejo, ko pride po vino. Kmet je pa opazil šibe v kotu in je uganil, da je imela žena prav, ko ga je svarila. Skoči brž k prvemu sodu in mu izdere pipo, na to k drugemu. Hlapca skočita brž — namesto po palici — k sodu in tiščita palce v luknjo, cepetata in vpijeta, da bi prišel kdo na pomoč. Kmet pa vzame palice in zacne opletati hlapca, ki zdaj še bolj vpijeta. Graščak misli, da vpije kmet na pomagaj pa tolče po stropu: "Le dajta ga!" Pa mlati kmet še bolj, dokler mu ne omahne roka. Potem vzame boh slanine, klobase in gnjati — kar ni bilo prav — pa se zavije v svoj plašč. Upognjen pod težkim bremenom komaj sopiha iz grada. Graščak pa misli, da sta ga hlapca tako zdelala, in zakliče za njim:

"No kmet, ali imaš zadosti?"

"Hvala, žlahtni gospod," odgovori kmet. "Še malo psenice, pa bova imela z ženo dovolj za zimo."

* * *

Dober svet.

Namesčenec: "Gospod ravnatelj, prosil bi vas za povišanje plače. Imam pet otrok, a šesti je na potu."

Ravnatelj: "Da, da! Pometno pa bi bilo, ce bi pokazali več prizadevanja v uradu, kakor doma . . ."

* * *

Ženi ne ustrežeš.

Miha: "Strašno ljubosumna je moja žena. Karkoli ji porečem, ji ni po volji. Ko bi se mi le enkrat posrečilo, da bi bila z mojim odgovorom zadovoljna!"

Matija: "Reci ji morda, da je v vsem mestu najlepša le ono. Na tako priznanje se bo gotovo prijazno nasmehnila in jo bo vsaka ljubosumnost minila."

Matija (teden dni pozneje): "Ali si moj nasvet poslušal?"

Miha: "Seveda sem ga."

Matija: "In uspeh? Brez dvoma je bilo tako, kakor sem ti pravil."

Miha: "Veš, kaj mi je odgovorila? Si pač moral vsaki babi v mestu pod nos pogledati, da si se o tem prepričal . . ."

* * *

Užaljen gost.

Natakar (gostu, ki je čakal že celo uro na postrežbo): "Kaj želite, gospod?"

Gost: "Prav za prav sem prišel semkaj, da bi zajtrkoval, sedaj pa je že čas za kosilo. No, pa mi prinesite večerjo, da bom vsaj večerjal ob pravem času . . ."

* * *

Številna obitelj.

"Kako močna je vaša obitelj?" je vprašal sodnik neko pričo.

"Kako močna?" je odgovoril možak. "Gospod sodnik, če vsi držimo skupaj, lahko zbijemo vso vas v cunje."

MOJ SINKO JE IMEL KONJIČKA DVA...

(Nadaljevanje s 3. str.)

Pripeljal se je konjederec, pregledal svoj plen in mi koj povedal: "Zakaj me niste pozvali poprej? Kobili sta dobivali mišnico in ker jima je bil ta strup pri Vas odtegnjen namah, sta poginili."

Cesar nisem uganil sam po triletni praksi s konji pri vojakih, cesar ni prepoznal star živinozdravnik in kar niso pogruntali vaški vražarji, o tem me je poučila najzadnja oseba v našem okraju — konjederec.

Prosil sem se pogrebcá mojih prvih ter zadnjih lastnih konj, naj odpelje živali v mraku, da ne bo vsakdo videl, kako prevaža mrhovino od naše hiše.

Ko je nalagal konjederec svojo robe in sem se jaz poslavljal od celih 14,000 kron, ni je pošepnil oče: "Moj sinko je imel konjička dva . . ."

* * *

Tako sem barantal s konji jaz kot doslužen vojak, ki je imel skozi več nego tri leta noč in dan posla z vsemi mogočimi konji; a me je tako občutno prevaril en čisto navaden hrvatski seljak!

Baharija ni nikdar dobra in najmanj pa z znanjem o konjskih vrlinah in hibah!

JOE KUKMAN

1837 WEST 22nd STREET, CHICAGO, ILLINOIS.

Phone Canal 5634

Priporoča se rojakom za nakup grocerije in vedno svežega mesa, vsakovrstne moke prave kranjske klobase, zelenjave in sadje.

Želi vsem svojim odjemalcem vesele božične praznike in srečno Novo leto!

Predno podpišete vaše pogodbe pri prodajanju ali kupovanju se prepričajte, kaj bote podpisali!

Predno Vi podpišete kak kontrakt ali pogodbo bodisi pri prodaji ali kupovanju zemljišč, hiš ali kaj drugega, pridite k nam in pustite, da pregledamo listine, ako so v redu.

Naše dolgoletne skušnje bodo vam v tem oziru prihranile mnogo dolarjev, kakor tudi bodo vas obvarovale raznih sitnosti pozneje. Pomnite, da natančnost pa previdnost, sta najboljša varuha človeka.

Emil A. Basener

REAL ESTATE

2116 WEST 22nd STREET, CHICAGO, ILLINOIS

Phone: Canal 2138.

VESELE PRAZNIKE IN SREČNO NOVO LETO VSEM!

Vesel Božič in srečno Novo leto želi vsem svojim vlagateljem

Stavbinsko in posojilno društvo "Slovenski Dom"

v Chicagi, Illinois.

Naše stavbinsko društvo "SLOVENSKI DOM" izdaja nove serije delnic vsake tri mesece. To je JANUARJA, APRILA, JULIJA in OKTOBRA meseca.

79. nova serija delnic bo izdana

3. JANUARJA 1928

Delnice za katere se placuje po 12½ centov iztečejo približno v 11. letih in 4. mesecih. Delnice po 25 centov iztečejo v 6. letih in 3 mesecih. — Delnice po 50 centov iztečejo v 3. letih in 6. mesecih. — Delnice, za katere se plača $75.00 na enkrat iztečejo približno v 5. letih.

Otroški oddelek

Delnice po 12½ centov se izplačajo pred letom dni. Starši vpišite vaše otroke, kateri si lahko prihranijo v tem času, da si potem kupijo zimsko obleko in božiena darila.

DRUŠTVO POSOJUJE DENAR PO 6% OBRESTI.

MARTIN KREMESEC, predsednik. JOS. ZUPANČIČ, tajnik.
JOHN ZEFRAN, podpredsednik. JOHN TERSELICH, blagajnik.

RAVNATELJI:

John Petrovčič, Frank Grill, Louis Železnikar, Anton Duller, Frank Kosmach, Frank Kozjek, Louis Duller, Andrew Glavach.

Radostne in zadovoljne božične praznike in srečno Novo leto vsem mojim odjemalcem prijateljem in znancem!

MATH. KREMESEC

Slovenski Mesar

1912 W. 22nd St., Chicago, Ill.

PHONE: CANAL 6319

Moja mesnica je slovenskim gospodinjam v Chicagi dobro znana. Pri meni ste dobili vedno točno in pošteno postrežbo.

Slovenskim gospodinjam se priporočam za nakup mesa, perutnine itd. za božične praznike. Imel bom na roki za praznike najboljše kuže meso, vse vrste, perutnino, kakor tudi suho prekajeno meso.

Izdelujem tudi po domačem receptu prave kranjske klobase, kakor tudi krvave in jetrne klobase dobite pri meni vsako soboto. Poskusite jih!

Moje geslo je vedno bilo in je: ZADOVOLJITI MOJE ODJEMALCE Z BLAGOM IN TOČNO POSTREŽBO.

Gospodinjam se priporočam v naklonjenost!

Vesele božične praznike in srečno, veselo ter zadovoljno Novo leto želi vsem svojim odjemalcem in prijateljem

JOHN GERM

817 E. C. STREET PUEBLO, COLORADO

Clothing – Shoes – Furnishings.

FLEISHER'S

The House of Flowers

PUEBLO, COLORADO.

Cvetličnjaki na

943 Claremont Avenue. — Phone 225

Vesele božične praznike in srečno Novo leto.

The Fabian

Greenhouse and Florist

Box 29, R. R. No. 1. Phone 1358-M

EDINI SLOVENSKI CVETLIČAR

V PUEBLO, COLO.

Svoji k svojim!

Vsakovrstne cvetlice za vse prilike, kakor poroke, pogrebe in za darila ter za okrasitev doma. — Pošiljam na vse kraje, priporočam se za naročila vsem rojakom širom Amerike.

Želim vesele božične praznike in srečno Novo leto 1928.

JOHN DOBRAUC

Dry Goods, Groceries, Shoes

Phone 916-2-2 Bell Phone 916 (2 long and 2 short rings)

FRANKLIN, KANSAS.

Rojaki, leto 1927 se bliža k koncu, tem potom se zahvalim vsem mojim zvestim odjemalcem za zvestobo in naklonjenost. Želim vsem vesele božične praznike in srečno Novo leto 1928.

Skozi našo tvrdko dobite gasolin na debelo pod imenom WHITE EAGLE, PITTSBURGH OIL COMP.

WIL-AR-GO OILS — MOBILOIL and KVIKER START.

Imam v zalogi zelo dobro ajdovo moko isto razpošiljam na vse strani po Ameriki, imam tudi šefran in vsakovrstno drugo grocerijsko blago, kot Jorberjevo dišavo in veliko drugih stvari, katerih ne dobite v drugih trgovinah. Imamo tudi veliko zalogo oblek in čevljev, kakor tudi spodnjo obleko za moške in ženske.

Prav radostne in zadovoljne božične praznike želim vsem slovenskemu občinstvu v Chicagi in okolici!

Obenem se zahvaljujem vsem za dosedanjo naklonjenost bodisi v tem ali onem oziru, in se za isto še v bodoče priporoča.

SLOVENCI DRŽIMO SKUPAJ IN POMAGAJMO EDEN DRUGEMU!

Andrew Glavach

1941 W. 22nd STREET, CHICAGO, ILL.

VESELE BOŽIČNE PRAZNIKE IN SREČNO NOVO LETO

želim vsem našim rojakom in se jim priporočam še nadalje v naklonjenost.

HITI'S STUDIO

CHISHOLM, MINNESOTA.

Peoples Department Store

CHISHOLM, MINNESOTA.

Želi vesele božične praznike in srečno

Novo leto,

vsem svojim odjemalcem.

CHISHOLM STATE BANK

CHISHOLM, MINNESOTA.

želi vsem svojim odjemalcem vesele božične praznike in srečno Novo leto.

Vsem vesele božične praznike in srečno Novo leto želi tvrdka

John L. Mihelich

Company

6303 ST. CLAIR AVE., CLEVELAND, O.

Se priporoča vsem:

ONIM, ki nameravajo potovati v stari kraj.
ONIM, ki želijo dobiti kako osebo iz starega kraja,
ONIM, ki pošiljajo denar v staro domovino, in
ONIM, ki rabijo pooblastila, polnomoči, izjave, afidavite ali druge notarske listine.

Dolgoletne izkušnje našega poslovodja Vam garantirajo pravilno in točno ureditev Vaših tozadevnih stvari.

Vsa pojasnila brezplačno — postrežba točna in uljudna. Prepričajte se!

Radosten Božič in srečno Novo leto vsem našim odjemalcem in prijateljem!

John Gornik

Slovenska trgovina za moško in deško obleko.

6217 ST. CLAIR AVENUE

Cleveland, Ohio.

Kupite razne stvari za božična darila pri nas! Izdelujemo obleke po meri in že narejene prodajamo. — Se priporočamo za naklonjenost!

VESELE PRAZNIKE

želi vsem

ANTON ANŽLOVAR,

Modna trgovina.

6202 ST. CLAIR AVE., CLEVELAND, O.

ANTON MAHNE

HARDWARE – FURNITURE UNDERTAKING.

223-225 WEST LAKE STREET

Phone 4 7 6

CHISHOLM, MINN.

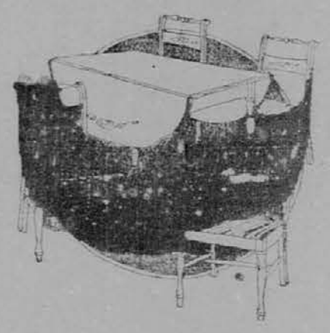

VSE KAR RABITE PRI HIŠI DOBITE PRI NAS.

Zahvaljujem se vsem za naklonjenost, priporočamo se še nadalje za obisk.

Želim prav vesele božične praznike in srečno Novo leto.

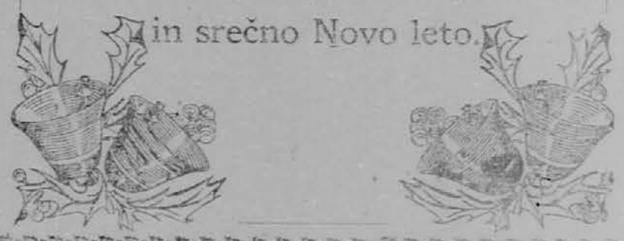

Vesele božične praznike in srečno NOVO LETO želimo vsem svojim odjemalcem in se jim priporočamo za nadaljno naklonjenost.

The Balkan Clothing Store

CHISHOLM, MINNESOTA.

Chisholm Dry Goods Co.

CHISHOLM, MINNESOTA.

Želi vsem svojim odjemalcem vesele božične praznike in srečno NOVO LETO.

First National Bank

CHISHOLM, MINN.

Želi vsem svojim odjemalcem prav vesele božične praznike in srečno Novo leto.

Božična voščila clevelandskih trgovcev in obrtnikov.

Največji slovenski denarni zavod v Ameriki

The North American Bank

6127 St. Clair Ave. Podružnica: 15601 Waterloo Rd.

Cleveland, Ohio.

CELOTNO PREMOŽENJE 4. MILIJONE DOLARJEV.

PLAČUJEMO 4% NA HRANILNE VLOGE!

Obenem želimo tem potom vsem vlagateljem in klijentom radostne božične praznike in srečno Novo leto!

VESEL BOŽIČ IN SREČNO NOVO LETO

želi vsem

JULIA'S Flower Shoppe

Moderno urejena cvetličarna

MISS JULIA VOKACH, last.

6120 ST. CLAIR AVENUE

Cleveland, Ohio.

Phone: Florida 0801-J.

Radostne božične praznike in srečno Novo leto želimo vsem našim odjemalcem, prijateljem in znancem!

Joe Kremžar & Sinovi

Pohištvo, peči, preproge in Linoleum.

Edina slov. trgovina Viktrol in Viktor plošč.

6806 ST. CLAIR AVENUE

Cleveland, Ohio.

Phone: Penn. 2252.

—:— VESEL BOŽIČ —:—

želim vsem našim odjemalcem!

FRANK SUHADOLNIK

Slov. trgovina z obuvali.

6107 ST. CLAIR AVE., CLEVELAND, O.

BOŽIČNA VOŠČILA JOLIETSKIH TRGOVCEV IN OBRTNIKOV.

RADOSTNE BOŽIČNE PRAZNIKE IN SREČNO NOVO LETO ŽELIM VSEM NAROČNIKOM AMER. SLOVENCA!

Marko Bluth

Zastopnik "Amer. Slovenca"

512 BROADWAY STR., JOLIET, ILLINOIS.

Rojakom se priporočam v naklonjenost in se za isto zahvaljujem, ki ste mi jo izkazali v preteklosti. Zlasti iskreno zahvalim vse trgovce in podjetja, ki so mi naklonili oglase za to božično številko. **Naročniki podpirajte jih!**

Na roki imam tudi letošnjo "DRUŽINSKO PRATIKO" katero lahko vsak kupi pri meni. Istototako imamo v zalogi novi slovenski molitvenik z debelim tiskom "SLAVA MARIJI".

The Will County National Bank

želi vsem Vam in Vašim ljubljenim

Prav vesele praznike!

Izredno veselje za nas to, da vemo, da smo vedno naredili vse, kar je bilo mogoče v zadovoljnost in prospeh mesta Jolieta in njegove okolice, da so imeli naši meščani in okoličani vesele in prosperitete polne dneve, zlasti pa vsi naši klijenti in vlagatelji.

Will County National Bank

daje postrežbo, ki ugaja vsakemu.

JOLIET, ILLINOIS.

Vesele božične praznike in srečno Novo leto želi vsem Slovencem in bratom Hrvatom

ANTON NEMANICH & SON

PRVI SLOVENSKI POGREBNI ZAVOD V JOLIETU.

Phones: 2575 in 2743.
1002 North Chicago Str., Joliet, Ill.

Vsemu občinstvu se zahvaljujemo za naklonjenost v preteklosti in se isto še v naprej priporočamo! Občinstvu bomo vedno postregli, kar najtočneje. Zadovoljiti občinstvo je naše veselje!

Tivoli Studio

Sedaj na naslovu: 813 NO. CHICAGO STREET

JOLIET, ILLINOIS.

Želi vsem prav vesele božične praznike in srečno Novo leto! Obenem se priporočam vsemu občinstvu v naklonjenost. —

JOS. SITKOSKI, lastnik.

VSEMU OBČINSTVU VESELE PRAZNIKE IN SREČNO NOVO LETO!

King's Drug Store

E. H. KING, R. Ph.

BROADWAY & RUBY STREETS JOLIET, ILL.

Phone: 2989

TEŽAK FLORIST

CHICAGO and INDIANA STRS

Phone: 524

JOLIET, ILLINOIS.

Pri nas dobite vsake vrste cvetlice, sveže in umetne. Za praznike, za poroke, pogrebe, ali karkoli želite, naročite vedno pri nas cvetlice in bote najboljše postreženi. Prepričajte se! Obenem želimo vsem Slovencem vesele božične praznike in srečno NOVO LETO!

Vesele in srečne božične praznike in srečno Novo leto

ŽELI VSEM SVOJIM ODJEMALCEM, PRIJATELJEM IN ZNANCEM ŠIROM AMERIKE!

MARTIN GORSICH

SLOVENSKA GROCERIJA IN MESNICA

1134 North Hickory Street

JOLIET, ILL.

CHICAGO PHONE: 3301

Vsem rojakom v Jolietu in okolici priporočamo našo moderno mesnico in grocerijo. Ako hočete imeti dobro božično kosilo naročite meso in vse druge potrebščine za pecivo itd. pri nas!

Izdelujemo prave kranjske domače klobase, narejene po domačem receptu. Kakor vsako leto imamo tudi letos v zalogi bela ajdovo moko, katero pošiljamo v vse dele Združenih držav. Vsem rojakom po širni Ameriki se priporočamo za naročnino te naturne ajdove moke.

Cena samo 7c funt.

VESEL BOŽIČ IN SREČNO NOVO LETO

želi vsem svojim odjemalcem in vsemu slovenskemu in hrvatskemu občinstvu v Jolietu in drugod!

Papesh Cash Grocery & MARKET

M. PAPESH, Prop.

Hickory & Granite St. Joliet, Ill.

PHONES: 5226 — 5227 — 5228.

Najboljša grocerija in meso na prodaj za božične praznike. Pridite in prepričajte se! Vsake vrste meso, grocerijo, malt in hmelj za kuhanje pive, svežo sadje in zelenjava in vsakovrstno pecivo. **Točna postrežba in zmerne cene je naše stare geslo!**

Joliet Slovenic Coal & Transfer Co.

A. GOLOBITSH, lastnik.

Mehki in trdi premog razvažamo na domove. — Gasolinska postaja za automobile.

COR. JACKSON & INDIANA STS., JOLIET, ILL.
Phone: 2739

Rojakom se priporočamo v naklonjenost in se zahvaljujemo za isto v preteklosti. Obenem vsem prav vesele božične praznike in srečno NOVO LETO!

Geo. Stonich

TRGOVINA Z MOŠKIMI OBLEKAMI IN OBUVALI.

815 No. Chicago St., Joliet, Ill.

Želi vsem rojakom Slovencem in bratom Hrvatom vesele praznike in srečno Novo leto 1928!

Obenem se priporočam občinstvu v naklonjenost. Za božične praznike bomo imeli razprodaj vsake vrste predmete, ki jih želite podarite za božično darilo. Kupite predmete za božična darila pri nas!

Peter Stipick

Urar in zlatar

Bogata zaloga zlatnine, ur, itd.

1103 NO. CHICAGO STREET,
JOLIET, ILL.

Voščimo vsem slov. občinstvu zadovoljno in veselo božično praznike in srečno NOVO LETO!

Kupite vašim zaročencem in prijateljem božične darove pri nas! Dobro blago in zmerne cene bote dobili pri nas!

Prav vesele božične praznike in srečno Novo leto želi vam

Anton Pasdertz

MESNICA in GROCERIJA

1013 NO. BROADWAY, JOLIET, ILLINOIS.
Phone: Chicago 2768.

Pri nas dobite najboljšo kvaliteto za zmerne cene. Prepričajte se! Ako bomo vas zadovoljili povejte to drugim, ako ne, povejte nam.

Kirincich Dry Goods Store

TRGOVINA VSAKE VRSTE MEŠANEGA BLAGA.

Cor. Bluff & Summit Sts., Joliet

Naša trgovina je posebno založena z blagom za božična darila. Vse kar želite dobite pri nas. Pridite in oglejte si naše blago in naše zaloge. Obenem vsemu občinstvu voščimo prav vesele praznike in srečno NOVO LETO!

Mi ne zvišamo cen blagu za Božič!

Ravno obratno, še znižali smo ji za to sezono in nastavljene imamo naši zlatnini posebno znižane cene. Pridite in prepričajte se.

Geo. R. Gustafson

— Zlatar —

323 CLINTON STREET, JOLIET ILLINOIS.
Vesele praznike in srečno NOVO LETO vsem!

Star Cleaning Co.

FRANK ŠKUL, lastnik.

Phone: 6577.

1015 NO. CHICAGO STREET, JOLIET, ILL.

Čistim moške in ženske obleke, po nizki ceni. Postrežba točna. Obenem voščim vsem Slovencem vesele božične praznike in srečno NOVO LETO!

Peter Menzon

Trgovina z železnino.

400 RUBY STREET, JOLIET, ILLINOIS.

Phone: 5064

Se priporoča vsem rojakom v naklonjenost. Obenem želi vsem vesele praznike in srečno NOVO LETO!